ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 21.2.2023
COM(2023) 103 final

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Η κοινή αλιευτική πολιτική σήμερα και αύριο: ένα σύμφωνο για την αλιεία και τους ωκεανούς με στόχο τη βιώσιμη, επιστημονικά τεκμηριωμένη, καινοτόμο και συμπεριληπτική διαχείριση της αλιείας

{SWD(2023) 103 final}

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Η κοινή αλιευτική πολιτική σήμερα και αύριο: ένα σύμφωνο για την αλιεία και τους ωκεανούς με στόχο τη βιώσιμη, επιστημονικά τεκμηριωμένη, καινοτόμο και συμπεριληπτική διαχείριση της αλιείας

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στόχος της κοινής αλιευτικής πολιτικής (ΚΑΠ) είναι η διασφάλιση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, της διαθεσιμότητας επισιτιστικού εφοδιασμού και ενός αξιοπρεπούς βιοτικού επιπέδου για τις κοινότητες αλιείας και υδατοκαλλιέργειας. Αυτό περιλαμβάνει όλους όσοι συμμετέχουν σε ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα, προκειμένου να διατηρηθεί ο κοινωνικοοικονομικός ιστός των παράκτιων κοινοτήτων.

Συνδυάζοντας στόχους περιβαλλοντικής, κοινωνικής και οικονομικής βιωσιμότητας, η ΚΑΠ αποτέλεσε πρόδρομο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας[1] και των σχετικών στρατηγικών της[2]. Με τη σειρά της, η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία ενίσχυσε την προσέγγιση της ΚΑΠ, δίνοντας έμφαση στην τριπλή συμβολή της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας στην οικονομία και την απασχόληση στις παράκτιες περιοχές, στην επισιτιστική ασφάλεια στην ΕΕ και στην προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

Σήμερα, οι θάλασσές μας και η πλούσια βιοποικιλότητά τους από την οποία εξαρτάται ο κοινωνικοοικονομικός ιστός αντιμετωπίζουν πολλές σύνθετες προκλήσεις. Αντιμετωπίζουν τις επιπτώσεις των θαλάσσιων δραστηριοτήτων, της ρύπανσης (π.χ. εμπλουτισμός με θρεπτικά συστατικά και ρύποι, θαλάσσια απορρίμματα, συμπεριλαμβανομένων των πλαστικών και των μικροπλαστικών, υποθαλάσσιος θόρυβος κ.λπ.) και της κλιματικής αλλαγής (όπως η εξάπλωση μη ενδημικών ειδών). Η ΚΑΠ και ο τομέας της αλιείας πρέπει να εκπληρώσουν τον ρόλο τους, αλλά δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν μόνοι τους αυτές τις προκλήσεις. Είναι εξίσου σημαντικό να αντιμετωπιστούν οι επιπτώσεις των ανθρωπογενών πιέσεων εκτός της αλιείας στο θαλάσσιο περιβάλλον και να διευκολυνθεί η αποκατάσταση υγιών ωκεανών, στους οποίους βασίζονται οι αλιείς και οι παράκτιες κοινότητες της ΕΕ.

Γι' αυτό απαιτείται μια ολοκληρωμένη προσέγγιση που να συνάδει με άλλους τομείς πολιτικής, όπως η περιβαλλοντική, η γεωργική και η ενεργειακή πολιτική. Η εφαρμογή όλων των σκελών της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, και ειδικότερα του «σχεδίου δράσης για

---

1 Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, με τίτλο «Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία» [COM(2019) 640 final].

2 Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, με τίτλο «Από το αγρόκτημα στο πιάτο — Μια στρατηγική για ένα δίκαιο, υγιές και φιλικό προς το περιβάλλον σύστημα τροφίμων» [COM(2020) 381]· ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, με τίτλο «Στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030 — Επαναφορά της φύσης στη ζωή μας» [COM(2020) 380].

μηδενική ρύπανση»[3], είναι καίριας σημασίας από την άποψη αυτή. Για παράδειγμα, στη Βαλτική, ο ευτροφισμός και η ρύπανση είχαν σοβαρό αντίκτυπο στη βιωσιμότητα του θαλάσσιου περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένων των ιχθυαποθεμάτων. Είναι προφανές ότι τα μέτρα διαχείρισης της αλιείας από μόνα τους δεν επαρκούν για τη βελτίωση της κατάστασης. Ως εκ τούτου, τα ενδιαφερόμενα μέρη σε όλους τους τομείς πολιτικής ενώνουν τις δυνάμεις τους για την αντιμετώπιση κοινών προκλήσεων, όπως καταδεικνύεται από την υπογραφή της δήλωσης «Our Baltic» (Η Βαλτική μας)[4]. Στη Μεσόγειο και στον Εύξεινο Πόντο, οι αρνητικές επιπτώσεις της ρύπανσης στο θαλάσσιο περιβάλλον προκαλούν ιδιαίτερη ανησυχία. Στο πλαίσιο αυτό, η Γενική Επιτροπή Αλιείας για τη Μεσόγειο (ΓΕΑΜ) θα αναπτύξει περιφερειακή στρατηγική προσαρμογής για την αντιμετώπιση των δυνητικών επιπτώσεων της ρύπανσης, συμπεριλαμβανομένης της ρύπανσης από πλαστικά, του υποθαλάσσιου θορύβου, των εγκαταλελειμμένων, χαμένων ή άλλως απορριπτόμενων αλιευτικών εργαλείων, καθώς και των θρεπτικών συστατικών και των ρύπων.

Σκοπός της παρούσας ανακοίνωσης είναι να παρουσιάσει στοιχεία σχετικά με τη λειτουργία της ΚΑΠ, όπως προβλέπεται στο άρθρο 49 του κανονισμού για την ΚΑΠ, και να καθορίσει ένα όραμα και μια πορεία προς τη βιώσιμη και ανθεκτική αλιεία του μέλλοντος. Συμπληρώνει το σχέδιο δράσης για την προστασία και την αποκατάσταση των θαλάσσιων οικοσυστημάτων για βιώσιμη και ανθεκτική αλιεία[5] (στο εξής: σχέδιο δράσης για τη θάλασσα) και την ανακοίνωση σχετικά με την ενεργειακή μετάβαση του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας της ΕΕ[6] (στο εξής: πρωτοβουλία για την ενεργειακή μετάβαση), τα οποία προσδιορίζουν και δίνουν προτεραιότητα σε συγκεκριμένες δράσεις που απαιτούνται για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων προκλήσεων στους τομείς της αλιείας, του περιβάλλοντος και του κλίματος. Επίσης, μια στοχευμένη έκθεση παρουσιάζει συνολική αξιολόγηση της κοινής οργάνωσης των αγορών (ΚΟΑ)[7].

Η παρούσα ανακοίνωση συνδυάζεται με το σχετικό συνοδευτικό έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, το οποίο παρέχει λεπτομερέστερες πληροφορίες σχετικά με την τρέχουσα κατάσταση εφαρμογής της ΚΑΠ, με βάση εκτεταμένη διαδικασία διαβούλευσης που διενεργήθηκε από τον Δεκέμβριο του 2021, διάφορες μελέτες, ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και πληροφορίες από το Συμβούλιο και τα κράτη μέλη.

2. ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΣΤΙΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΑΛΙΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ

Η αλιεία και η υδατοκαλλιέργεια είναι επαγγέλματα με μακρά παράδοση, βαθιά ριζωμένη στην ευρωπαϊκή πολιτιστική κληρονομιά. Σύμφωνα με την ετήσια οικονομική έκθεση για τον

---

[3] Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, με τίτλο «Πορεία προς έναν υγιή πλανήτη για όλους — Σχέδιο δράσης της ΕΕ για μηδενική ρύπανση των υδάτων, του αέρα και του εδάφους» [COM(2021) 400 final].

[4] https://commission.europa.eu/system/files/2020-09/ministerial_declaration_our_baltic_conference.pdf

[5] Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Σχέδιο δράσης της ΕΕ: Προστασία και αποκατάσταση των θαλάσσιων οικοσυστημάτων για βιώσιμη και ανθεκτική αλιεία [COM(2023) 102].

[6] Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με την ενεργειακή μετάβαση του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας της ΕΕ [COM(2023) 100].

[7] Έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού ΚΟΑ [COM(2023) 101].

αλιευτικό στόλο της ΕΕ[8], το 2020 περισσότεροι από 124 630 αλιείς απασχολούνταν στην εμπορική αλιεία της ΕΕ, αριθμός που αντιστοιχεί σε 82 272 ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης (ΙΠΑ). Σύμφωνα με την τελευταία οικονομική έκθεση για την υδατοκαλλιέργεια στην ΕΕ, το 2018 ο αριθμός των εργαζομένων και των ΙΠΑ στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας στην ΕΕ ανερχόταν κατ' εκτίμηση σε 69 000 και 39 000, αντίστοιχα[9]. Τόσο η αλιεία όσο και η υδατοκαλλιέργεια συμβάλλουν στη διασφάλιση μεγάλης ποικιλίας τροφίμων και παρέχουν απασχόληση σε πολλές παράκτιες κοινότητες. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην κοινωνική διάσταση της πολιτικής.

Η στρατηγική «Από το αγρόκτημα στο πιάτο» αναγνωρίζει τον ισχυρό δεσμό μεταξύ υγιών ανθρώπων, υγιών κοινωνιών και υγιούς πλανήτη, καθώς και την ανάγκη να διασφαλιστούν μέσα διαβίωσης για τους παραγωγούς του πρωτογενούς τομέα για την επιτυχή μετάβαση σε ένα βιώσιμο σύστημα τροφίμων της ΕΕ. Επομένως, η παροχή βιώσιμων θέσεων εργασίας για τους αλιείς και τους υδατοκαλλιεργητές και όλους όσοι συμμετέχουν στην αξιακή αλυσίδα εξαρτάται από τη βιώσιμη χρήση των υδάτινων πόρων. Απαιτείται ολοκληρωμένη ανάλυση της κοινωνικής διάστασης της αλιείας της ΕΕ, ώστε τα δεδομένα σχετικά με την απασχόληση, το φύλο, την επαγγελματική κατάρτιση ή την εξάρτηση λαών από τις αλιευτικές δραστηριότητες να μπορούν να λαμβάνονται αποτελεσματικότερα υπόψη από τους φορείς χάραξης πολιτικής, όταν προτείνουν μέτρα διατήρησης στο πλαίσιο της διαχείρισης της αλιείας.

Η ανανέωση των γενεών είναι καίριας σημασίας, εάν θέλουμε να διασφαλίσουμε ότι ο τομέας της αλιείας, της υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης, καθώς και οι παράκτιες κοινότητες της ΕΕ θα έχουν βιώσιμο μέλλον. Ωστόσο, αυτό μπορεί να συμβεί μόνο εάν ο τομέας θεωρηθεί ελκυστικός, εάν βελτιωθούν οι δύσκολες συνθήκες εργασίας μέσω της καινοτομίας, εάν το θαλάσσιο περιβάλλον διατηρήσει τη βιοποικιλότητά του και εξακολουθήσει να είναι καθαρό και υγιές, και εάν οι κοινωνίες μας αναγνωρίσουν τους αλιείς και τους υδατοκαλλιεργητές για τον επαγγελματισμό και τις υπηρεσίες που παρέχουν. Η αλιεία πρέπει να προωθηθεί ως ελκυστική επιλογή επαγγελματικής σταδιοδρομίας, με τους αλιείς να θεωρούνται «επόπτες της θάλασσας». Θα πρέπει επίσης να δοθεί έμφαση στην ευκαιρία επιλογής ενός υπαίθριου τρόπου ζωής ή σε ευκαιρίες για καινοτόμες εργασιακές ρυθμίσεις, όπως η σύνδεση της παραγωγής με τις απευθείας πωλήσεις ή τον τουρισμό. Ομοίως, είναι ζωτικής σημασίας να ενισχυθεί και να αυξηθεί η αναγνώριση του σημαντικού ρόλου των γυναικών σε ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα των θαλασσινών της ΕΕ, από τη δημιουργία πλούτου και απασχόλησης έως τη βιώσιμη χρήση και διατήρηση των υδάτινων πόρων.

Η ΚΑΠ παρέχει εργαλεία που μπορούν να συμβάλουν στη βελτίωση της ελκυστικότητας της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας ως επαγγελματικών κλάδων. Για παράδειγμα, η βιώσιμη διαχείριση της αλιείας διασφαλίζει τη μακροπρόθεσμη διαθεσιμότητα υγιών ιχθυαποθεμάτων, η οποία αποτελεί προϋπόθεση για επιχειρηματική σταθερότητα. Η ΚΑΠ δίνει επίσης εξέχοντα ρόλο στις οργανώσεις παραγωγών, καθώς παρέχει σε αυτές και στα μέλη τους τη δυνατότητα να αναπτύξουν εξατομικευμένες δράσεις και να ενισχύσουν τη θέση των

---

8 Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Κοινό Κέντρο Ερευνών, Επιστημονική, τεχνική και οικονομική επιτροπή αλιείας, *The 2022 annual economic report on the EU fishing fleet (Ετήσια οικονομική έκθεση του 2022 για τον αλιευτικό στόλο της ΕΕ) (STECF 22-06)*, Virtanen, J. (συντάκτης), Guillen, J. (συντάκτης), Prellezo, R. (συντάκτης), Sabatella, E. (συντάκτης), Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2022.

9 Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Επιστημονική, τεχνική και οικονομική επιτροπή αλιείας (ETOEA) — The EU Aquaculture Sector – Economic report 2020 (Ο τομέας υδατοκαλλιέργειας της ΕΕ — Οικονομική έκθεση 2020) (STECF-20-12). EUR 28359 EN, Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Λουξεμβούργο, 2021.

επιχειρήσεων στη συνολική αξιακή αλυσίδα. Επίσης, η συνεκτίμηση των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων στις αποφάσεις διαχείρισης καθιστά δυνατή τη διασφάλιση ενός αξιοπρεπούς βιοτικού επιπέδου για όσους εξαρτώνται από τις αλιευτικές δραστηριότητες. Ο προϋπολογισμός της ΕΕ, ειδικότερα το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας (ΕΤΘΑΥ)[10], σε συνδυασμό με τη στρατηγική τοπικής ανάπτυξης με την πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων, παρέχει σημαντική χρηματοδοτική στήριξη[11] για τη βελτίωση της ασφάλειας και των συνθηκών εργασίας, την ανάπτυξη δεξιοτήτων, την ανταλλαγή γνώσεων και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας του τομέα συνολικά.

Άλλες πολιτικές της ΕΕ μπορούν να διαδραματίσουν ρόλο στη διατήρηση της ελκυστικότητας του τομέα και, ως εκ τούτου, στη διασφάλιση ενός μέλλοντος ευημερίας για τις ευρωπαϊκές κοινότητες αλιείας και υδατοκαλλιέργειας. Πέραν της ΚΑΠ, η νομοθεσία της ΕΕ ακολουθεί φιλόδοξα διεθνή πρότυπα για την ασφάλεια και τις συνθήκες εργασίας στον τομέα της αλιείας, μεταξύ των οποίων η κατάρτιση των πληρωμάτων των αλιευτικών σκαφών[12], προσπάθειες για την εξάλειψη της σύγχρονης δουλείας, της παράνομης, αδήλωτης και ανεξέλεγκτης (ΠΑΑ) αλιείας, και η προώθηση της ανάπτυξης κοινωνικών προτύπων σε παγκόσμιο επίπεδο. Οι προσπάθειες αυτές προωθούν τη διεθνή συνεργασία[13] και συμβάλλουν στη δημιουργία ισότιμων όρων ανταγωνισμού σε παγκόσμιο επίπεδο και θεμιτού ανταγωνισμού με τρίτες χώρες. Προωθούν επίσης υψηλό επίπεδο φιλοδοξίας για τη βιώσιμη ανάπτυξη των αγορών αλιείας και υδατοκαλλιέργειας στο πλαίσιο συμφωνιών ελεύθερων συναλλαγών.

Όλοι οι παράγοντες του τομέα συμβάλλουν στην κερδοφορία και την ελκυστικότητα των δραστηριοτήτων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας. Ο τομέας πρέπει να αξιοποιήσει όλα τα διαθέσιμα εργαλεία για να επιφέρει αλλαγές μέσω της καινοτομίας, των επενδύσεων, της συνεργασίας και της διαφοροποίησης. Ειδικότερα, η αναβάθμιση των δεξιοτήτων μέσω αρχικής και διά βίου μάθησης, καθώς και κατάρτισης, σύμφωνα με τους στόχους που έχουν τεθεί στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Έτους Δεξιοτήτων[14], θα βελτιώσει την αποδοτικότητα και την ανθεκτικότητα των αλιέων και των υδατοκαλλιεργητών και θα μειώσει την έκθεσή τους σε κινδύνους ατυχημάτων. Ο εκσυγχρονισμός του τομέα και το άνοιγμά του σε ευρύτερες κοινωνικές υπηρεσίες είναι ουσιαστικής σημασίας για την αύξηση της ελκυστικότητάς του, ειδικότερα για τη νέα γενιά.

---

10 Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1139 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 2021, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1004.

11 10 % του συνολικού κονδυλίου επιμερισμένης διαχείρισης του ΕΤΘΑΥ.

12 Πρότυπα που έχουν θεσπιστεί στο πλαίσιο της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ) ή του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (ΙΜΟ), όπως στο πλαίσιο της Σύμβασης για τα πρότυπα εκπαίδευσης, έκδοσης πιστοποιητικών και τήρησης φυλακών για το προσωπικό των αλιευτικών σκαφών (Σύμβαση STCW-F).

13 Η συμμετοχή της ΕΕ είναι ζωτικής σημασίας στο πλαίσιο του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) και των Ηνωμένων Εθνών και των ειδικευμένων οργανισμών τους, συμπεριλαμβανομένου του Οργανισμού Τροφίμων και Γεωργίας (FAO)· για την καθοδήγηση της λήψης φιλόδοξων αποφάσεων στο πλαίσιο των περιφερειακών οργανώσεων διαχείρισης της αλιείας (ΠΟΔΑ) και σε περιφερειακό διεθνές επίπεδο στον Βορειοανατολικό Ατλαντικό· καθώς και σε διμερές επίπεδο, στο πλαίσιο συμφωνιών σύμπραξης βιώσιμης αλιείας (ΣΣΒΑ) και άλλων διμερών ή τριμερών συμφωνιών με τρίτες χώρες.

14 Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το Ευρωπαϊκό Έτος Δεξιοτήτων 2023 [COM(2022) 526].

Η Επιτροπή:

- **θα υλοποιήσει, από την άνοιξη του 2023 έως το καλοκαίρι του 2024**, ένα πανευρωπαϊκό συμμετοχικό **έργο ανάλυσης προοπτικών με τίτλο «Fishers of the Future»** (Αλιείς του μέλλοντος), με σκοπό την πρόβλεψη του καίριας σημασίας ρόλου των αλιέων στην κοινωνία, πέραν της παροχής υψηλής ποιότητας θαλασσινών με σχετικά χαμηλό αποτύπωμα άνθρακα. Βάσει ποιοτικών συνεντεύξεων στο πεδίο της εργασίας, στο πλαίσιο του έργου θα προσδιοριστούν οι τάσεις, οι ευκαιρίες και οι απειλές που καθορίζουν την ελκυστικότητα του αλιευτικού τομέα. Πιο συγκεκριμένα, το έργο θα καλύψει τα εξής:
  - τους παράγοντες και τις τάσεις που επηρεάζουν τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα και κερδοφορία του αλιευτικού τομέα και την ευημερία των αλιευτικών κοινοτήτων (π.χ. επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, απώλεια βιοποικιλότητας και ρύπανση, πράσινη και ψηφιακή μετάβαση, δεξιότητες, γήρανση του εργατικού δυναμικού, εξελίξεις στην αγορά και το εμπόριο),
  - την ταυτότητα και τον ρόλο των αλιέων, πέραν των βασικών δραστηριοτήτων τους, ειδικότερα όσον αφορά τη διατήρηση και την αποκατάσταση του θαλάσσιου περιβάλλοντος, τον περιβαλλοντικό τουρισμό και την τοπική ανάπτυξη των παράκτιων περιοχών,
  - τις προκλήσεις και τις ευκαιρίες που προκύπτουν από τη συνεργασία και τις συνέργειες μεταξύ αλιέων και άλλων ενδιαφερόμενων μερών στον τομέα της θάλασσας, ειδικότερα στον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό, την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, την οργάνωση της αλυσίδας εφοδιασμού θαλασσινών, την κυκλική οικονομία και τη διαφοροποίηση στο ευρύτερο πλαίσιο της βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας.

  Τα αποτελέσματα του έργου θα αξιοποιηθούν για τη μελλοντική χάραξη πολιτικής, καθώς και την ανάπτυξη επιχειρηματικής στρατηγικής στον τομέα της αλιείας,

- καλεί τα **κράτη μέλη** να χρησιμοποιούν, **από το 2023**, την προσέγγιση **από τη βάση προς την κορυφή**, η οποία παρέχει στις τοπικές αλιευτικές κοινότητες τη δυνατότητα να αντιμετωπίσουν τις κοινωνικές προκλήσεις και ανάγκες **μέσω της τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων**, στο πλαίσιο των προγραμμάτων του ΕΤΘΑΥ για την περίοδο 2021-2027,

- ζητεί από την **επιστημονική κοινότητα**, και ειδικότερα από την Επιστημονική, τεχνική και οικονομική επιτροπή αλιείας (ΕΤΟΕΑ), να αναπτύξει περαιτέρω **κοινωνικούς δείκτες** που θα χρησιμοποιηθούν στην ανάλυση των κοινωνικοοικονομικών εκθέσεων. Η διαδικασία αυτή θα αξιοποιηθεί σε μελλοντικές προτάσεις για μέτρα διαχείρισης και διατήρησης της αλιείας, καθώς και θα βελτιώσει την αξιολόγηση των επιπτώσεων των εν λόγω μέτρων στην κοινωνία και την απασχόληση. Θα συμβάλει επίσης στον προσδιορισμό του τρόπου προγραμματισμού των πόρων και των επενδύσεων που απαιτούνται για την ενίσχυση της ελκυστικότητας του τομέα,

- **θα εξετάσει το ενδεχόμενο να προτείνει, μετά την έγκριση της αναθεωρημένης διεθνούς σύμβασης για τα πρότυπα εκπαίδευσης, έκδοσης πιστοποιητικών και τήρησης φυλακών για το προσωπικό των αλιευτικών σκαφών (STCW-F), οδηγία για τη διασφάλιση της ορθής μεταφοράς** της στην έννομη τάξη της ΕΕ και θα συνδράμει τα κράτη μέλη ώστε να επισπεύσουν την κύρωση των συμβάσεων της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ) και του Διεθνούς

Ναυτιλιακού Οργανισμού (ΙΜΟ).

3. ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΛΑΝΗΤΗ

Με την ΚΑΠ, η ΕΕ έχει θεσπίσει ένα σταθερό νομοθετικό πλαίσιο για τη διαχείριση της αλιείας. Τα τελευταία 50 χρόνια, αυτό αποτέλεσε τη βάση για την ανάπτυξη υψηλών προτύπων για τη διατήρηση και τη διαχείριση των έμβιων θαλάσσιων πόρων, καθώς και για τη συμβολή στην προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

Η ΚΑΠ θέτει σαφείς στόχους για τη βιώσιμη διαχείριση των ιχθυαποθεμάτων. Βασίζει τη λήψη αποφάσεων σε άρτιες και διεθνώς αναγνωρισμένες επιστημονικές γνωμοδοτήσεις, στη συλλογή ευρέος φάσματος δεδομένων και την παροχή καλύτερων δυνατοτήτων μοντελοποίησης που συμβάλλουν στην κατάρτιση προτάσεων για τις αλιευτικές δυνατότητες. Η διαχείριση του στόλου διασφαλίζει μακροπρόθεσμη ισορροπία μεταξύ της αλιευτικής ικανότητας και των αλιευτικών δυνατοτήτων. Τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη συμμετέχουν ενεργά στη διαχείριση της αλιείας, και οι αποφάσεις λαμβάνονται βάσει περιφερειακών παραμέτρων και ειδικών χαρακτηριστικών. Η πολιτική ενισχύεται από ένα ισχυρό σύστημα ελέγχου, επιθεώρησης και επιβολής, το οποίο περιλαμβάνει την καταπολέμηση των δραστηριοτήτων ΠΑΑ αλιείας μέσω των κανονισμών για τον έλεγχο[15] και την ΠΑΑ [ΠΛΑ] αλιεία[16]· παράλληλα, το ΕΤΘΑΥ ενθαρρύνει και στηρίζει οικονομικά την επίτευξη των στόχων πολιτικής.

Μετά από μια δεκαετία εφαρμογής της μεταρρυθμισμένης ΚΑΠ, διαπιστώνουμε απτή πρόοδο προς την κατεύθυνση μιας πιο βιώσιμης αλιείας. Οι αλιείς, η κοινωνία των πολιτών και τα κράτη μέλη έχουν συμβάλει στην ανασύσταση πολλών κρίσιμων ιχθυαποθεμάτων, όπως του μπακαλιάρου μερλούκιου στην Ιβηρική Θάλασσα και τον Ατλαντικό και του λαβρακιού, και έχουν συνδράμει στην ανάσχεση της μείωσης των αποθεμάτων στη Μεσόγειο θάλασσα και τον Εύξεινο Πόντο. Ταυτόχρονα, απαιτείται μεγαλύτερη πρόοδος και ενίσχυση της φιλοδοξίας προκειμένου να επιτευχθούν πλήρως οι στόχοι περιβαλλοντικής βιωσιμότητας της ΚΑΠ.

Προστασία των θαλάσσιων οικοσυστημάτων και πόρων

Οι αλιευτικές δραστηριότητες εξακολουθούν να επηρεάζουν αρνητικά τα θαλάσσια οικοσυστήματα, ειδικότερα μέσω της διατάραξης του θαλάσσιου βυθού, της παρεμπίπτουσας αλίευσης ευαίσθητων ειδών και των επιπτώσεων στους θαλάσσιους τροφικούς ιστούς. Οι επιπτώσεις αυτές, οι οποίες εξετάζονται λεπτομερώς στο σχέδιο δράσης για τη θάλασσα, συνδυάζονται με τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και άλλων πιέσεων από ανθρώπινες δραστηριότητες. Ταυτόχρονα, η κακή κατάσταση των θαλάσσιων οικοσυστημάτων αποτελεί επίσης άμεση απειλή για τη βιωσιμότητα των αλιευτικών πόρων και της υδατοκαλλιέργειας

[15] Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 του Συμβουλίου, της 20ής Νοεμβρίου 2009, περί θεσπίσεως κοινοτικού συστήματος ελέγχου της τήρησης των κανόνων της κοινής αλιευτικής πολιτικής, τροποποιήσεως των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 847/96, (ΕΚ) αριθ. 2371/2002, (ΕΚ) αριθ. 811/2004, (ΕΚ) αριθ. 768/2005, (ΕΚ) αριθ. 2115/2005, (ΕΚ) αριθ. 2166/2005, (ΕΚ) αριθ. 388/2006, (ΕΚ) αριθ. 509/2007, (ΕΚ) αριθ. 676/2007, (ΕΚ) αριθ. 1098/2007, (ΕΚ) αριθ. 1300/2008, (ΕΚ) αριθ. 1342/2008 και καταργήσεως των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 2847/93, (ΕΚ) αριθ. 1627/94 και (ΕΚ) αριθ. 1966/2006.

[16] Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1005/2008 του Συμβουλίου, της 29ης Σεπτεμβρίου 2008, περί δημιουργίας κοινοτικού συστήματος πρόληψης, αποτροπής και εξάλειψης της παράνομης, λαθραίας και άναρχης αλιείας, τροποποίησης των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 2847/93, (ΕΚ) αριθ. 1936/2001 και (ΕΚ) αριθ. 601/2004 και κατάργησης των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1093/94 και (ΕΚ) αριθ. 1447/1999.

και για τις συναφείς οικονομικές δραστηριότητές τους, καθώς και για την ευημερία των κοινοτήτων που εξαρτώνται από αυτές.

Οι αλλαγές στην κατάσταση των οικοσυστημάτων επηρεάζουν τη βραχυπρόθεσμη, μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη παραγωγικότητα των ιχθυαποθεμάτων και αυξάνουν τις βραχυπρόθεσμες κρίσεις, όπως τα κύματα καύσωνα στους ωκεανούς, η οξίνιση των ωκεανών, τα προβλήματα αναπαραγωγής, οι εμφανίσεις τοξικών φυκιών, τα παράσιτα ή οι ελλείψεις οξυγόνου. Αυτές οι αλλαγές και οι κρίσεις μπορεί να προκαλέσουν την κατάρρευση των ιχθυοπληθυσμών ή να τους αναγκάσουν να μετακινηθούν σε βόρεια, βαθύτερα και ψυχρότερα ύδατα, συχνά σε εδάφη εκτός ΕΕ. Τα πλαστικά, τα μικροπλαστικά και άλλες μορφές ρύπανσης από ανθρώπινες δραστηριότητες στη θάλασσα και την ξηρά (π.χ. γεωργία, αλιεία, βιομηχανία, ναυτιλία, λύματα) έχουν επίσης αρνητικό αντίκτυπο στα θαλάσσια οικοσυστήματα και, κατά συνέπεια, στις δραστηριότητες αλιείας και υδατοκαλλιέργειας. Οι συνδυασμένες επιπτώσεις αυτών των προκλήσεων είναι πρωτοφανείς σε μέγεθος. Λόγω της αβεβαιότητας που δημιουργούν οι μελλοντικές κλιματικές συνθήκες και της ανάγκης για περαιτέρω έρευνα, είναι δύσκολο να αξιολογηθούν και να κατανοηθούν πλήρως, γεγονός που εντείνει περαιτέρω τη δύσκολη κατάσταση.

Παράλληλα με την αντιμετώπιση των μη αλιευτικών πιέσεων στο θαλάσσιο περιβάλλον, απαιτείται πλήρης και αποφασιστική εφαρμογή της ΚΑΠ για την αποτελεσματική αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων, ειδικότερα με την ενίσχυση της συλλογής δεδομένων και της επιστήμης, τη συνέχιση των προσπαθειών για λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων και τη διασφάλιση συνεκτικού και αποτελεσματικού ελέγχου και επιβολής. Επίσης, όπως αποτυπώνεται στο σχέδιο δράσης για τη θάλασσα, πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στις σημαντικότερες δράσεις για τη μείωση των επιπτώσεων της αλιείας στο θαλάσσιο περιβάλλον. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στα εξής:

- Επίτευξη της «μέγιστης βιώσιμης απόδοσης»

Με την αρχή της «μέγιστης βιώσιμης απόδοσης» (ΜΒΑ[17]), έχει τεθεί στην ΚΑΠ ένας επιχειρησιακός, μετρήσιμος και επιστημονικά τεκμηριωμένος στόχος για τη διαχείριση της αλιείας. Η ανασύσταση των αποθεμάτων σε επίπεδα ΜΒΑ και υψηλότερα μπορεί να μειώσει τις αρνητικές επιπτώσεις στα θαλάσσια οικοσυστήματα, να αυξήσει την κερδοφορία του στόλου και να μειώσει τις εκπομπές άνθρακα των αλιευτικών στόλων. Η ΕΕ έχει επίσης δεσμευτεί για τη ΜΒΑ σε διεθνείς συμφωνίες, όπως στους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών. Σε περιοχές όπου έχει εφαρμοστεί η αρχή αυτή, τα αποθέματα έχουν ανακάμψει και τα αλιεύματα και τα εισοδήματα έχουν αυξηθεί, ενώ οι αρνητικές επιπτώσεις στο θαλάσσιο περιβάλλον έχουν μειωθεί. Τα τελευταία χρόνια, όλο και περισσότερα αποθέματα έχουν φτάσει σε βιώσιμα επίπεδα, με ιδιαίτερα καλά αποτελέσματα στον Βορειοανατολικό Ατλαντικό. Ωστόσο, απαιτούνται πρόσθετες προσπάθειες. Στη Μεσόγειο θάλασσα, η κατάσταση εξακολουθεί να είναι ανησυχητική και οι βελτιώσεις σημειώνονται με πολύ αργούς ρυθμούς, ενώ στη Βαλτική παρατηρήθηκε αντιστροφή των πρόσφατων βελτιώσεων, λόγω άλλων πιέσεων που ασκούνται στο περιβάλλον και στα θαλάσσια

[17] Ως ΜΒΑ νοείται η μέγιστη θεωρητική απόδοση σε ισορροπία που μπορεί να λαμβάνεται διαρκώς κατά μέσο όρο από ένα απόθεμα υπό τις υπάρχουσες κανονικές περιβαλλοντικές συνθήκες χωρίς να επηρεάζεται σημαντικά η διαδικασία αναπαραγωγής [άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 7) του κανονισμού ΚΑΠ].

οικοσυστήματα[18]. Είναι ζωτικής σημασίας να συνεχιστούν και να επιταχυνθούν οι προσπάθειες ανασύστασης και διατήρησης των ιχθυαποθεμάτων πάνω από τα επίπεδα MBA.

- Ενίσχυση της οικοσυστημικής προσέγγισης μέσω της βελτίωσης των επιστημονικών γνώσεων

Η αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προκλήσεων για τα θαλάσσια οικοσυστήματα, την αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια ξεκινά με το έργο της επιστημονικής κοινότητας. Η επιστήμη παρέχει στους υπευθύνους χάραξης πολιτικής τη δυνατότητα να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις και να εφαρμόζουν πλήρως την οικοσυστημική προσέγγιση στη διαχείριση της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, η οποία αποτελεί μία από τις βασικές αρχές της ΚΑΠ. Αυτό σημαίνει ότι λαμβάνονται υπόψη οι διάφοροι τύποι ανθρωπογενών επιπτώσεων και συστημάτων διαχείρισης στη χρήση των φυσικών πόρων και του θαλάσσιου περιβάλλοντος και, αντιστρόφως, οι επιπτώσεις της κατάστασης των φυσικών πόρων στον τομέα της αλιείας.

Για να επιτευχθεί η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα της χρήσης των θαλάσσιων πόρων, μεταξύ άλλων και από κοινωνικοοικονομική άποψη, οι επιστημονικές γνωμοδοτήσεις στις οποίες βασίζονται οι αποφάσεις διαχείρισης πρέπει να αντικατοπτρίζουν την πλήρη πολυπλοκότητα των θαλάσσιων οικοσυστημάτων[19], καθώς και τον σωρευτικό αντίκτυπο των πιέσεων και των μέτρων μετριασμού. Ως εκ τούτου, είναι αναγκαίο να συνεχιστούν οι προσπάθειες για τη βελτίωση των γνώσεων και των δεδομένων, ώστε οι επιστημονικές γνωμοδοτήσεις να μπορούν να λαμβάνουν υπόψη το πλήρες πλαίσιο των θαλάσσιων οικοσυστημάτων. Αυτό θα αξιοποιηθεί στο πλαίσιο του προβληματισμού για το αν θα πρέπει να αυξηθεί ο αριθμός των αποθεμάτων που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης στο πλαίσιο πολυετών ποσοστώσεων.

Η βελτιωμένη συλλογή δεδομένων ενισχύει συνεχώς τη βάση τεκμηρίωσης της πολιτικής[20]. Το Διεθνές Συμβούλιο για την Εξερεύνηση της Θάλασσας (ICES) έχει ήδη λάβει υπόψη τις οικοσυστημικές παραμέτρους στις επιστημονικές γνωμοδοτήσεις του. Για παράδειγμα, παρέχει επισκοπήσεις οικοσυστημάτων[21] για κάθε οικοπεριοχή[22].

- Αποτελεσματικός έλεγχος και επιβολή των κανόνων για την εμπορική και την ερασιτεχνική αλιεία

Για την επίτευξη των στόχων βιωσιμότητας της ΚΑΠ, είναι σημαντικό να λαμβάνονται υπόψη οι επιπτώσεις όλων των δραστηριοτήτων, τόσο των εμπορικών όσο και των ερασιτεχνικών, και να διασφαλίζεται ο έλεγχος και η επιβολή της νομοθεσίας με αποτελεσματικό τρόπο από τα κράτη μέλη. Ο κανονισμός ελέγχου καθορίζει λεπτομερείς

---

18 Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, με τίτλο «Προς μια πιο βιώσιμη αλιεία στην ΕΕ: τρέχουσα κατάσταση και κατευθύνσεις για το 2023» [COM(2022) 253].

19 Με αλληλεπιδράσεις μεταξύ των διαφόρων ειδών και διεργασιών οικοσυστήματος και των ποικίλων πιέσεων από διάφορες ανθρώπινες δραστηριότητες.

20 STECF 22-07 - Eval 2021 ARs DCF and data transmission.pdf — Πλαίσιο συλλογής δεδομένων — Ευρωπαϊκή Επιτροπή (europa.eu).

21 https://www.ices.dk/advice/ESD/Pages/Ecosystem-overviews.aspx

22 Το ICES χρησιμοποιεί τις οικοπεριοχές ως χωρικές μονάδες για τη σύνθεση των αποδεικτικών στοιχείων για την οικοσυστημική προσέγγιση. Οι οικοπεριοχές του ICES βασίζονται σε βιογεωγραφικά και ωκεανογραφικά χαρακτηριστικά και σε υπάρχουσες πολιτικές, κοινωνικές, οικονομικές και διαχειριστικές διαιρέσεις. Αυτές αναπτύσσονται μέσω επαναληπτικής διαδικασίας διαβουλεύσεων μεταξύ επιστημόνων και ενδιαφερόμενων μερών, υπό την καθοδήγηση της συμβουλευτικής επιτροπής του ICES.

κανόνες, ιδίως για τους εμπορικούς στόλους. Αυτό ισχύει λιγότερο για την ερασιτεχνική αλιεία.

Η ΚΑΠ αναφέρεται στις ενδεχόμενες «σημαντικές επιπτώσεις [της ερασιτεχνικής αλιείας] στους αλιευτικούς πόρους» και τονίζει την ανάγκη τα κράτη μέλη να «εξασφαλίσουν ότι [η ερασιτεχνική αλιεία] διεξάγεται κατά τρόπο συμβατό προς τους στόχους της ΚΑΠ»[23]. Για τη διαχείριση της ερασιτεχνικής αλιείας απαιτείται πλήρης εικόνα των επιπτώσεων που έχει η εν λόγω δραστηριότητα στους ιχθυοπληθυσμούς και τα οικοσυστήματα. Είναι επίσης αναγκαίο να συνεκτιμηθεί ο ειδικός χαρακτήρας της εν λόγω αλιείας και να ληφθούν υπόψη άλλες νομοθετικές πράξεις της ΕΕ που εφαρμόζονται στις εν λόγω δραστηριότητες.

Η αξιόπιστη και ομοιόμορφη συλλογή δεδομένων εξακολουθεί να αποτελεί μείζονα πρόκληση, γεγονός που καθιστά δύσκολη για την Επιτροπή την αξιολόγηση των επιπτώσεων της ερασιτεχνικής αλιείας σε συγκεκριμένα αποθέματα και την ανάπτυξη κατάλληλων μέτρων. Η πρόταση της Επιτροπής[24] για την αναθεώρηση του κανονισμού ελέγχου, η οποία βρίσκεται επί του παρόντος σε στάδιο διαπραγμάτευσης με τους συννομοθέτες, εισάγει μια γενική απαίτηση για την παρακολούθηση του αριθμού των ερασιτεχνών αλιέων μέσω συστήματος αδειοδότησης ή καταχώρισης, καθώς και την απαίτηση εφαρμογής συστήματος συλλογής δεδομένων ή καταγραφής αλιευμάτων για όλα τα αλιεύματα ερασιτεχνικής αλιείας, ώστε να βελτιωθεί ο έλεγχος και η παρακολούθηση.

- Καινοτομία και χρηματοδότηση

Μεταξύ των αλιέων εφαρμόζονται ήδη διάφορα πρωτοποριακά σχέδια και προσεγγίσεις , τα οποία αφορούν τη μείωση της ρύπανσης και των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, καθώς και των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής. Ορισμένα εστιάζουν στη δοκιμή και τη χρήση, στο πεδίο της εργασίας, καινοτόμων λύσεων, όπως βιοαποδομήσιμα δίχτυα, σχοινιά και εξαρτήματα εργαλείων, στη συλλογή θαλάσσιων απορριμμάτων[25] ή σε δραστηριότητες πρόληψης της ρύπανσης. Η ΕΕ έχει επίσης θεσπίσει ρυθμίσεις για τη βελτίωση του κυκλικού σχεδιασμού και της παρακολούθησης των αλιευτικών εργαλείων[26], προκειμένου να

---

23 Αιτιολογική σκέψη 3 του κανονισμού ΚΑΠ.

24 Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 του Συμβουλίου, καθώς και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 768/2005, (ΕΚ) αριθ. 1967/2006 και (ΕΚ) αριθ. 1005/2008 του Συμβουλίου και του κανονισμού αριθ. (ΕΕ) 2016/1139 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τον έλεγχο της αλιείας [COM(2018) 368 final].

25 Για παράδειγμα, το έργο «Fishing for Litter» (Αλίευση απορριμμάτων), το οποίο αποτελεί καλό παράδειγμα της γενικότερης δυνατής συμβολής των αλιέων στην επίτευξη υγιέστερου θαλάσσιου περιβάλλοντος, πέρα από τις παραδοσιακές αλιευτικές τους δραστηριότητες. Οι αλιείς θα μπορούν περισσότερο να συλλέγουν και να διαθέτουν κατόπιν με ασφάλεια τα απόβλητα, συμπεριλαμβανομένων των αποβλήτων που αλιεύονται σε δίχτυα κατά τη διάρκεια των συνήθων αλιευτικών δραστηριοτήτων, όταν φθάνουν στους λιμένες.

26 Οδηγία (ΕΕ) 2019/883 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, σχετικά με τις λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής για την παράδοση αποβλήτων από πλοία, για την τροποποίηση της οδηγίας 2010/65/ΕΕ και την κατάργηση της οδηγίας 2000/59/ΕΚ (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)· και εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2021/958 της Επιτροπής, της 31ης Μαΐου 2021, για τον καθορισμό του μορφοτύπου για την υποβολή δεδομένων και πληροφοριών σχετικά με τα αλιευτικά εργαλεία τα οποία διατίθενται στην αγορά και σχετικά με τα απόβλητα αλιευτικών εργαλείων που συλλέγονται στα κράτη μέλη και του μορφοτύπου για την έκθεση ποιοτικού ελέγχου

ενθαρρύνει την επαναχρησιμοποίησή τους και να διευκολύνει την ανακυκλωσιμότητα, και συνεργάζεται με οργανισμούς τυποποίησης για την εφαρμογή τους.

Θα είναι εξίσου σημαντικό να αναπτυχθούν αλιευτικά σκάφη που να είναι ενεργειακά πολύ αποδοτικότερα και καταλληλότερα για πρόωση ουδέτερου ισοζυγίου ενέργειας, και αλιευτικές τεχνικές οι οποίες να περιορίζουν τη βλάβη στη θαλάσσια βιοποικιλότητα, καθώς και να διασφαλιστεί συνολικά ότι οι αλιευτικές δραστηριότητες έχουν περιορισμένο αντίκτυπο στα θαλάσσια οικοσυστήματα και δεν επιτείνουν την κλιματική αλλαγή. Αυτό θα δώσει στα οικοσυστήματα τη δυνατότητα να αντεπεξέλθουν καλύτερα στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

- Αύξηση της συνοχής των πολιτικών

Απαιτείται μεγαλύτερη συνοχή μεταξύ της εφαρμογής της ΚΑΠ και της περιβαλλοντικής νομοθεσίας της ΕΕ, κυρίως της οδηγίας-πλαισίου για τη θαλάσσια στρατηγική[27] και των οδηγιών για τα πτηνά[28] και τους οικοτόπους[29]. Γενικότερα, αυτό περιλαμβάνει τους στόχους και τα παραδοτέα της στρατηγικής για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030 και της στρατηγικής «Από το αγρόκτημα στο πιάτο».

Η στρατηγική για τη βιοποικιλότητα περιλαμβάνει σημαντικές δεσμεύσεις για την αποτελεσματική προστασία του 30 % των θαλασσών της ΕΕ και την αυστηρή προστασία του ενός τρίτου της εν λόγω έκτασης, προκειμένου να αποκατασταθούν τα θαλάσσια οικοσυστήματα προς όφελος των ανθρώπων και του κλίματος και να προστατευτούν περαιτέρω ευαίσθητα είδη και ευαίσθητοι οικότοποι. Ως ένα από τα παραδοτέα της στρατηγικής για τη βιοποικιλότητα, το σχέδιο δράσης για τη θάλασσα έχει στόχο να παράσχει πλαίσιο για την υλοποίηση των εν λόγω δεσμεύσεων, προτείνοντας δράσεις για τη βελτίωση των συνεργειών μεταξύ της αλιευτικής και της περιβαλλοντικής πολιτικής και, ως εκ τούτου, την ενίσχυση της συμβολής της ΚΑΠ στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων της ΕΕ. Επίσης, στόχος της στρατηγικής «Από το αγρόκτημα στο πιάτο» είναι να διασφαλίσει τον ουδέτερο ή θετικό περιβαλλοντικό αντίκτυπο όλων των τομέων που συμμετέχουν στο σύστημα τροφίμων, ζητώντας την επιτάχυνση της μετάβασης στη βιώσιμη παραγωγή ιχθύων και θαλασσινών.

Απαιτείται επίσης συνοχή μεταξύ της εξωτερικής διάστασης της ΚΑΠ και της διεθνούς περιβαλλοντικής πολιτικής, για παράδειγμα στις περιφερειακές οργανώσεις διαχείρισης της αλιείας (ΠΟΔΑ), στις συμβάσεις περιφερειακών θαλασσών ή στις συμφωνίες σύμπραξης βιώσιμης αλιείας (ΣΣΒΑ).

<u>Η Επιτροπή</u>:

- καλεί τα **κράτη μέλη** να εφαρμόσουν πλήρως και επειγόντως τα μέτρα που

σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 1 στοιχείο δ) και το άρθρο 13 παράγραφος 2 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/904 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

27 Οδηγία 2008/56/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2008, περί πλαισίου κοινοτικής δράσης στο πεδίο της πολιτικής για το θαλάσσιο περιβάλλον (οδηγία-πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική).

28 Οδηγία 2009/147/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, περί της διατηρήσεως των αγρίων πτηνών.

29 Οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας.

περιγράφονται στο **σχέδιο δράσης για τη θάλασσα**,

- καλεί τα **κράτη μέλη** να επικεντρώσουν τις προσπάθειές τους στο να διασφαλιστεί **η επίτευξη του στόχου της ΜΒΑ σε όλες τις θαλάσσιες λεκάνες**, στο πλαίσιο των συζητήσεων για τις αλιευτικές δυνατότητες του 2024**,**

- **θα** εστιάσει τις προσπάθειες **το 2023 και το 2024** στην **εκπόνηση επιστημονικών γνωμοδοτήσεων για την υποστήριξη της οικοσυστημικής προσέγγισης** για τη διαχείριση της αλιείας στην ΕΕ, μέσω του συντονισμού του διαλόγου με την **επιστημονική κοινότητα και τα ενδιαφερόμενα μέρη**,

- καλεί τα **κράτη μέλη** να διασφαλίσουν την πλήρη και ταχεία εφαρμογή της **οδηγίας για τα πλαστικά μίας χρήσης**,

- ενθαρρύνει τους **αλιείς**, στο πλαίσιο του ρόλου τους ως «εποπτών της θάλασσας», να συνεχίσουν να επιδιώκουν την ενασχόλησή τους με τη συλλογή θαλάσσιων απορριμμάτων και τη χρήση βιοαποικοδομήσιμων στοιχείων στα αλιευτικά εργαλεία, με την υποστήριξη της κατάρτισης και των διαθέσιμων πηγών χρηματοδότησης,

- θα εκδώσει, έως το 2024, **τέσσερα έγγραφα καθοδήγησης** στο πλαίσιο της εφαρμογής της ανακοίνωσης της Επιτροπής με τίτλο «**Στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές για μια πιο βιώσιμη και ανταγωνιστική υδατοκαλλιέργεια στην ΕΕ για την περίοδο 2021 έως 2030**[30]». Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές θα υποστηρίξουν την πρόοδο του τομέα στους ακόλουθους τομείς: i) ορθές διοικητικές και κανονιστικές πρακτικές, ii) πρόσβαση σε χώρο, iii) περιβαλλοντικές επιδόσεις και iv) μετριασμός της κλιματικής αλλαγής.

Αύξηση της επιλεκτικότητας των αλιευτικών εργαλείων και εφαρμογή της υποχρέωσης εκφόρτωσης

Τα ανεπιθύμητα αλιεύματα συμβάλλουν στη μείωση των θαλάσσιων πόρων. Ως οικονομικό κίνητρο για την επιτάχυνση της μετάβασης προς την αυξημένη επιλεκτικότητα, η ΕΕ θέσπισε το 2013 την «υποχρέωση εκφόρτωσης», σύμφωνα με την οποία όλα τα αλιεύματα, συμπεριλαμβανομένων των ανεπιθύμητων αλιευμάτων, πρέπει να εκφορτώνονται. Η υποχρέωση εκφόρτωσης άρχισε να ισχύει πλήρως το 2019. Αποσκοπεί στη μείωση και, όπου είναι δυνατόν, στην εξάλειψη των απορρίψεων. Οι απορρίψεις όχι μόνο αποτελούν σημαντική σπατάλη πόρων αλλά και έχουν δυσμενείς επιπτώσεις για τη βιώσιμη εκμετάλλευση των θαλάσσιων βιολογικών πόρων και των θαλάσσιων οικοσυστημάτων, καθώς και για την οικονομική βιωσιμότητα της αλιείας.

Το 2009, πριν από τη μεταρρύθμιση της ΚΑΠ το 2013, εκτιμήθηκε ότι, στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής αλιείας, απορρίπτονταν ετησίως 1,7 εκατομμύρια τόνοι (από όλα τα είδη), ποσότητα που αντιστοιχούσε στο 23 % των συνολικών αλιευμάτων. Αυτό έχει σοβαρές

[30] Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, με τίτλο «Στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές για μια πιο βιώσιμη και ανταγωνιστική υδατοκαλλιέργεια στην ΕΕ για την περίοδο 2021 έως 2030» [COM(2021) 236 final].

αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις, τόσο στα στοχευόμενα είδη όσο και στα μη στοχευόμενα παρεμπίπτοντα αλιεύματα. Σύμφωνα με επιστημονική γνωμοδότηση[31], τα επίπεδα ανεπιθύμητων αλιευμάτων παραμένουν υψηλά για πολλούς μεικτούς τύπους βενθοπελαγικής αλιείας στα ύδατα της ΕΕ (μεταξύ 20 και 30 % στην ευρύτερη Βόρεια Θάλασσα, την Κελτική Θάλασσα, τον Βισκαϊκό Κόλπο και τις ιβηρικές ακτές). Ωστόσο, τα ποσοστά απορρίψεων διαφέρουν σημαντικά, ανάλογα με την (στοχευόμενη) αλιεία και τον αλιευτικό στόλο, ενώ οι μη καταγραφόμενες απορρίψεις εξακολουθούν να επηρεάζουν αρνητικά τη συλλογή δεδομένων.

Τα αποτελέσματα των ελέγχων που δρομολόγησε η Επιτροπή το 2020[32] δείχνουν ότι τα κράτη μέλη που ελέγχθηκαν δεν έχουν θεσπίσει τα απαραίτητα μέτρα που διασφαλίζουν τον έλεγχο και την επιβολή της υποχρέωσης εκφόρτωσης με αποτελεσματικό τρόπο. Τα παραδοσιακά εργαλεία ελέγχου (όπως οι επιθεωρήσεις εν πλω και οι επιθεωρήσεις στην αποβάθρα/ιχθυόσκαλα των εκφορτώσεων / ημερολογίων πλοίου) είναι ανεπαρκή, καθώς παρέχουν μια πολύ περιορισμένη εικόνα της συμμόρφωσης κατά τον χρόνο της παρακολούθησης.

Στην πρότασή της για ένα αναθεωρημένο σύστημα ελέγχου της αλιείας[33], η Επιτροπή υποστηρίζει τη χρήση σύγχρονων εργαλείων ελέγχου. Θα συνεχίσει να συνεργάζεται με τους συννομοθέτες για την επίτευξη φιλόδοξης συμφωνίας σχετικά με τη σημαντική αυτή νομοθεσία. Λόγω του ότι δεν έχουν αναπτυχθεί και δεν χρησιμοποιούνται τα αποδοτικότερα μέσα ελέγχου και επιβολής, όπως η ηλεκτρονική παρακολούθηση εξ αποστάσεως και άλλα σύγχρονα εργαλεία ελέγχου, υπάρχουν ενδείξεις εκτεταμένης μη συμμόρφωσης και μη καταγεγραμμένης παράνομης απόρριψης αλιευμάτων[34]. Αυτό συνιστά σημαντικό κίνδυνο· εάν τα δεδομένα που υποβάλλονται δεν αντικατοπτρίζουν τα πραγματικά αλιεύματα, υπονομεύεται σοβαρά η ποιότητα των επιστημονικών γνωμοδοτήσεων.

Η Επιτροπή αναγνωρίζει τις υπάρχουσες διαρθρωτικές δυσκολίες στην εφαρμογή της υποχρέωσης εκφόρτωσης. Ωστόσο, παρά τις συνεχιζόμενες προσπάθειες και τη συνεργασία όλων των ενδιαφερόμενων μερών για τη βελτίωση της κατάστασης, πρέπει να αντιμετωπιστούν οι ελλείψεις που αναφέρθηκαν. Τα ζητήματα που επέφεραν τη θέσπιση της υποχρέωσης εκφόρτωσης το 2013 εξακολουθούν να υφίστανται πλήρως και οι αρχές της, ιδίως όσον αφορά την αποφυγή της σπατάλης πολύτιμων πόρων, είναι πιο επίκαιρες από ποτέ.

Τα κράτη μέλη και η επιστημονική κοινότητα πρέπει να καταβάλουν περισσότερες προσπάθειες για τη συλλογή των κατάλληλων δεδομένων που θα τους δώσουν τη δυνατότητα

---

31 ΕΤΟΕΑ, Ολομέλεια 22-01.

32 Για τη Γαλλία και την Ισπανία, βλ. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/inf_21_4681. Για το Βέλγιο, την Ιρλανδία και τις Κάτω Χώρες, βλ. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/inf_21_5342.

33 Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 του Συμβουλίου, καθώς και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 768/2005, (ΕΚ) αριθ. 1967/2006 και (ΕΚ) αριθ. 1005/2008 του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1139 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τον έλεγχο της αλιείας [COM(2018) 368 final].

34 https://www.efca.europa.eu/en/content/compliance-evaluation· https://cinea.ec.europa.eu/publications/synthesis-landing-obligation-measures-and-discard-rates_en· https://cinea.ec.europa.eu/publications/synthesis-landing-obligation-measures-and-discard-rates-mediterranean-and-black-sea_en

να αναλύσουν τις προκλήσεις όσον αφορά την εφαρμογή της υποχρέωσης εκφόρτωσης. Ταυτόχρονα, πρέπει να επισημανθούν καλύτερα στους αλιείς τα οφέλη μιας πολιτικής που αποτρέπει τις απορρίψεις και τα ανεπιθύμητα αλιεύματα. Επίσης, οι ίδιοι οι αλιείς γνωρίζουν καλύτερα το πότε και πού να αλιεύουν, ώστε να αποφεύγουν παράλληλα τα ανεπιθύμητα αλιεύματα. Ως εκ τούτου, είναι καίριας σημασίας να ανατεθεί η χρήση των επιλεκτικών αλιευτικών μεθόδων στους αλιείς και να εκτιμηθούν οι προσπάθειές τους για τη βελτίωση της διατήρησης. Οι αλιείς θα πρέπει να αποδεικνύουν τη δέσμευσή τους, διασφαλίζοντας πλήρη διαφάνεια των δραστηριοτήτων επί του σκάφους, δηλώνοντας με ακρίβεια τα αλιεύματά τους και επιτυγχάνοντας αποτελέσματα όσον αφορά την επιλεκτικότητα.

Στόχος της ΚΑΠ είναι να καταστήσει τα αλιευτικά εργαλεία πιο επιλεκτικά, έτσι ώστε να μην προκύπτουν εξαρχής ανεπιθύμητα αλιεύματα. Χάρη στις προσπάθειες των αλιέων και των κρατών μελών[35], σημειώθηκε πρόοδος στην ανάπτυξη καινοτόμων και πιο επιλεκτικών εργαλείων. Ωστόσο, τέσσερα έτη μετά την πλήρη έναρξη ισχύος της υποχρέωσης εκφόρτωσης, απαιτούνται πολύ περισσότερα.

Όπως περιγράφεται στο σχέδιο δράσης για τη θάλασσα, θα πρέπει να διευρυνθεί η πραγματική χρήση και εφαρμογή, στην πράξη, αυτών των νέων εργαλείων και των πρωτοποριακών τεχνικών αλιείας. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να βελτιώσουν τη χρήση της στοχευμένης στήριξης του ΕΤΘΑΥ για τον σκοπό αυτόν. Επίσης, θα πρέπει να προωθήσουν την ευρύτερη χρήση νέων τεχνολογιών για τη συλλογή δεδομένων και τη βελτιστοποίηση της αλιείας, ώστε να ελαχιστοποιηθούν τα ανεπιθύμητα αλιεύματα από τους αλιείς.

Η Επιτροπή:

- καλεί **τα κράτη μέλη, την επιστημονική κοινότητα, τα γνωμοδοτικά συμβούλια και τις οργανώσεις παραγωγών**, **έως την άνοιξη του 2024**, να παράσχουν στην Επιτροπή τα βασικά δεδομένα που θα απαιτηθούν για την αξιολόγηση της υποχρέωσης εκφόρτωσης. Η Επιτροπή θα παρέχει σχετική τεχνική καθοδήγηση,

- μόλις καθοριστεί η βάση αναφοράς για την εν λόγω αξιολόγηση και συγκεντρωθούν επαρκώς αξιόπιστα δεδομένα, θα καταρτίσει, **έως το φθινόπωρο του 2024**, τους όρους αναφοράς για την εν λόγω αξιολόγηση της υποχρέωσης εκφόρτωσης, προκειμένου να ενημερωθούν καλύτερα οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής σχετικά με την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα, τη συνοχή, τη συνάφεια και την ενωσιακή προστιθέμενη αξία των εφαρμοζόμενων μέτρων.

4. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΚΑΠ

Η ΚΑΠ βασίζεται στην αρχή της χρηστής διακυβέρνησης. Στο πνεύμα αυτό, η περιφερειακή προσέγγιση που θεσπίστηκε με τη μεταρρύθμιση του 2013 παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να συνεργάζονται σε περιφερειακές ομάδες και να σχεδιάζουν περιφερειακά μέτρα διατήρησης μέσω κοινών συστάσεων. Επίσης, η ΚΑΠ ενισχύει τη συνεργασία των ενδιαφερόμενων μερών μέσω της συμμετοχής γνωμοδοτικών συμβουλίων. Αυτά υποβάλλουν συστάσεις στην Επιτροπή, τα κράτη μέλη και τις περιφερειακές ομάδες και παρέχουν

[35] Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, με τίτλο «Προς μια πιο βιώσιμη αλιεία στην ΕΕ: τρέχουσα κατάσταση και κατευθύνσεις για το 2023» [COM(2022) 253 final].

πληροφορίες από τα ενδιαφερόμενα μέρη για την υποστήριξη κατάρτισης μέτρων διατήρησης και διαχείρισης.

Αρχικά, οι περιφερειακές ομάδες επικεντρώθηκαν κυρίως στην οργάνωσή τους και στην εφαρμογή της υποχρέωσης εκφόρτωσης. Οι εργασίες σχετικά με τα μέτρα διατήρησης βάσει του άρθρου 11 του κανονισμού ΚΑΠ[36], τα οποία είναι αναγκαία για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την περιβαλλοντική νομοθεσία της ΕΕ και τον κανονισμό για τα τεχνικά μέτρα[37], άρχισαν να επιταχύνονται μόλις το 2021. Έχουν σημειώσει πρόοδο με πολύ άνισο ρυθμό στις διάφορες θαλάσσιες λεκάνες.

Όπως περιγράφεται στο σχέδιο δράσης για τη θάλασσα, τα κράτη μέλη πρέπει να ανανεώσουν τη δέσμευσή τους για αύξηση της αποδοτικότητας, της ταχύτητας και του επιπέδου φιλοδοξίας των εργασιών σε περιφερειακό επίπεδο, ειδικότερα όσον αφορά την εφαρμογή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας βάσει του άρθρου 11 της ΚΑΠ. Για τον σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη θα πρέπει να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα της έλλειψης επαρκών πόρων για το έργο των περιφερειακών ομάδων, να αυξήσουν περαιτέρω τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών και να ενισχύσουν την επιστημονική βάση. Η Επιτροπή θα αξιολογήσει την πρόοδο όσον αφορά την εφαρμογή του σχεδίου δράσης για τη θάλασσα κατά την ενδιάμεση επανεξέταση της στρατηγικής για τη βιοποικιλότητα το πρώτο εξάμηνο του 2024 και, ανάλογα με την αξιολόγηση της προόδου που θα έχει επιτευχθεί και σύμφωνα με το δικαίωμα πρωτοβουλίας της, θα εξετάσει αν απαιτείται περαιτέρω δράση, συμπεριλαμβανομένης της νομοθετικής δράσης.

<u>Η Επιτροπή:</u>

- καλεί τα **κράτη μέλη** να εφαρμόσουν πλήρως, από το **2023**, τις δράσεις διακυβέρνησης που ορίζονται στο σχέδιο δράσης για τη θάλασσα,

- καλεί τις **περιφερειακές ομάδες αλιείας των κρατών μελών** να μεριμνήσουν, από το **2023**, για την καλύτερη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών, ειδικότερα των γνωμοδοτικών συμβουλίων, στις περιφερειακές οργανώσεις, προκειμένου να διασφαλιστεί η συμμετοχή τόσο της αλιευτικής κοινότητας όσο και των περιβαλλοντικών αρχών,

- καλεί τα **κράτη μέλη** να διαθέσουν, από το **2023**, επαρκείς πόρους για το έργο των περιφερειακών ομάδων.

[36] Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1380/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με την Κοινή Αλιευτική Πολιτική, την τροποποίηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1954/2003 και (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 και την κατάργηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 2371/2002 και (ΕΚ) αριθ. 639/2004 και της απόφασης 2004/585/ΕΚ του Συμβουλίου.

[37] Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, σχετικά με τη διατήρηση αλιευτικών πόρων και την προστασία θαλάσσιων οικοσυστημάτων μέσω τεχνικών μέτρων, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1967/2006, (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 του Συμβουλίου και των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1380/2013, (ΕΕ) 2016/1139, (ΕΕ) 2018/973, (ΕΕ) 2019/472 και (ΕΕ) 2019/1022 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 894/97, (ΕΚ) αριθ. 850/98, (ΕΚ) αριθ. 2549/2000, (ΕΚ) αριθ. 254/2002, (ΕΚ) αριθ. 812/2004 και (ΕΚ) αριθ. 2187/2005 του Συμβουλίου.

Η χρηστή διακυβέρνηση βασίζεται επίσης στην ενίσχυση της διαφάνειας. Το άρθρο 17 της ΚΑΠ απαιτεί σαφώς από τα κράτη μέλη, κατά την κατανομή των αλιευτικών δυνατοτήτων, να εφαρμόζουν διαφανή και αντικειμενικά κριτήρια, συμπεριλαμβανομένων κριτηρίων περιβαλλοντικού, κοινωνικού και οικονομικού χαρακτήρα. Τα ενδιαφερόμενα μέρη πρέπει να διαθέτουν σαφείς πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο τα κράτη μέλη κατανέμουν τις αλιευτικές δυνατότητες και διαχειρίζονται την αλιευτική ικανότητα του στόλου σε εθνικό επίπεδο. Επομένως, η Επιτροπή θα συνεργαστεί με επιστημονικούς φορείς και με τα κράτη μέλη για την περαιτέρω αξιολόγηση και διασφάλιση της διαφάνειας των εν λόγω κριτηρίων και της συμμόρφωσής τους με τις διατάξεις της ΚΑΠ, καθώς και για την ενθάρρυνση της χρήσης κριτηρίων που να μπορούν να προωθήσουν βιώσιμες αλιευτικές πρακτικές και να υποστηρίξουν τους αλιείς μικρής κλίμακας και τους παράκτιους αλιείς, οι οποίοι αντιπροσωπεύουν σχεδόν το 75 % του συνόλου των αλιευτικών σκαφών που είναι νηολογημένα στην ΕΕ και σχεδόν το ήμισυ της συνολικής απασχόλησης στον τομέα της αλιείας.

Παρόλο που το Ευρωπαϊκό παρατηρητήριο αγορών (EUMOFA)[38] παρέχει ήδη διαφάνεια όσον αφορά την αγορά προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, χρειάζεται επίσης μεγαλύτερη διαφάνεια ώστε οι καταναλωτές να μπορούν να κάνουν συνειδητές επιλογές. Όπως ανακοινώθηκε στη στρατηγική «Από το αγρόκτημα στο πιάτο», είναι σημαντικό να συνεχιστούν οι εργασίες σχετικά με την πρωτοβουλία για το βιώσιμο σύστημα τροφίμων που σχεδιάζει να προτείνει η Επιτροπή το 2023 για μια εναρμονισμένη προσέγγιση της ΕΕ όσον αφορά τη βιώσιμη παραγωγή τροφίμων.

Τέλος, για τη χρηστή διακυβέρνηση της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας απαιτείται σαφής, σταθερή και δίκαιη πρόσβαση στον θαλάσσιο χώρο, με συνεκτίμηση του αυξανόμενου ανταγωνισμού μεταξύ των οικονομικών τομέων για τη χρήση του. Η οδηγία για τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό[39] θεσπίζει το πλαίσιο για τη μείωση των συγκρούσεων στον θαλάσσιο χώρο και την προώθηση συνεργειών μεταξύ των διαφόρων θαλάσσιων δραστηριοτήτων. Επίσης, η αύξηση της προβλεψιμότητας, της διαφάνειας και της ασφάλειας δικαίου ενθαρρύνει τις επενδύσεις.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αξιοποιήσουν την εν λόγω οδηγία για να βελτιώσουν τον συντονισμό μεταξύ της διαχείρισης της αλιείας και των διαδικασιών θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού. Επίσης, η αυξημένη χρήση των θαλασσών για άλλους σκοπούς εκτός της αλιείας, όπως οι προστατευόμενες θαλάσσιες περιοχές ή οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, επιτάσσει μεγαλύτερη περιφερειακή ευθυγράμμιση στον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό, πέραν του επιπέδου των κρατών μελών.

<u>Η Επιτροπή:</u>

- **θα ζητήσει από την Επιστημονική, τεχνική και οικονομική επιτροπή αλιείας (ΕΤΟΕΑ) να αναλύσει το 2023** τα κριτήρια που χρησιμοποιούν τα κράτη μέλη για την κατανομή των αλιευτικών δυνατοτήτων σε εθνικό επίπεδο,

- **θα δρομολογήσει το 2023 συζητήσεις μεταξύ των κρατών μελών και των ενδιαφερόμενων μερών με σκοπό την κατάρτιση οδηγού για την κατανομή των αλιευτικών δυνατοτήτων, για τη βελτίωση της διαφάνειας, την προώθηση**

[38] https://www.eumofa.eu/

[39] Οδηγία 2014/89/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, περί θεσπίσεως πλαισίου για τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό.

βιώσιμων αλιευτικών πρακτικών σε ολόκληρη την ΕΕ και την υποστήριξη των αλιέων μικρής κλίμακας και των παράκτιων αλιέων.

5. ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗ ΜΕΤΑΤΟΠΙΣΗ ΤΩΝ ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ ΠΕΡΑΝ ΤΩΝ ΥΔΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΕ

Οι πρόσφατες πολιτικές και γεωπολιτικές εξελίξεις, όπως το Brexit και ο βάναυσος πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, ανέδειξαν τον αντίκτυπο του μεταβαλλόμενου γεωπολιτικού πλαισίου στην Ευρώπη στην αλιευτική πολιτική της ΕΕ, καθώς και τη στενή σχέση του με την ασφάλεια στη θάλασσα. Και τα δύο γεγονότα οδήγησαν σε μεταστροφή όσον αφορά τα συμφέροντα των αλιευτικών στόλων ορισμένων κρατών μελών, αλλά και τα συμφέροντα άλλων παράκτιων κρατών, επηρεάζοντας τις σχέσεις μεταξύ των παράκτιων κρατών στον τομέα της αλιείας.

Η δυναμική των αλιευτικών σχέσεων με τα παράκτια κράτη του Βορειοανατολικού Ατλαντικού και μεταξύ αυτών έχει αναδιαμορφωθεί σημαντικά. Πριν από το Brexit, η ΕΕ διαχειριζόταν 10 συνολικά επιτρεπόμενα αλιεύματα (TAC) από κοινού με τη Νορβηγία και τρία αποθέματα με τα παράκτια κράτη. Σήμερα, 76 επιπλέον TAC τελούν υπό κοινή διαχείριση με χώρες εκτός της ΕΕ, εκ των οποίων επτά TAC βρίσκονται πλήρως στα ύδατα του Ηνωμένου Βασιλείου (μολονότι η ΕΕ έχει αλιευτικά δικαιώματα σε αυτά). Αυτή η νέα κατάσταση δημιούργησε πρόσθετες προκλήσεις για την επίτευξη των βασικών στόχων και αρχών της ΚΑΠ. Μετά το Brexit, η συμφωνία εμπορίου και συνεργασίας παρέχει τη δομή της διμερούς σχέσης ΕΕ – Ηνωμένου Βασιλείου. Ενσωματώνει πτυχές της αλιείας και του εμπορίου και θεσπίζει το πλαίσιο των ετήσιων διαβουλεύσεων με το Ηνωμένο Βασίλειο για τον καθορισμό των αλιευτικών δυνατοτήτων για τα κοινά αποθέματα. Η ΕΕ οριστικοποιεί επίσης μια νέα τριμερή συμφωνία-πλαίσιο για την αλιεία με τη Νορβηγία και το Ηνωμένο Βασίλειο. Με τη συμφωνία θα δημιουργηθεί μια νέα πλατφόρμα τριμερούς συνεργασίας στη Βόρεια Θάλασσα, με πιθανές συμπληρωματικές πρωτοβουλίες για συνεργασία, ομάδες εργασίας και ετήσιες διαβουλεύσεις σχετικά με τα τριμερώς κοινά αποθέματα. Αυτές οι υφιστάμενες δομές αναμένεται να συμβάλουν στην ανάπτυξη μέτρων διαχείρισης για συγκεκριμένα ζητήματα, ενώ αναγνωρίζουν παράλληλα τη ρυθμιστική αυτονομία των μερών.

Η ανελέητη στρατιωτική επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας έφερε ξανά τον πόλεμο στην Ευρώπη, με νέους κινδύνους και αρνητικές δευτερογενείς επιπτώσεις όσον αφορά την ασφάλεια στη θάλασσα, η οποία αντιμετωπίζει προκλήσεις λόγω εδαφικών διαφορών, ανταγωνισμού για τους φυσικούς πόρους και απειλών κατά της ελευθερίας της ναυσιπλοΐας. Αυτό δημιουργεί νέες εντάσεις στις ευρωπαϊκές θαλάσσιες λεκάνες. Σε ένα τέτοιο μεταβαλλόμενο γεωπολιτικό πλαίσιο, η ΕΕ θα ενισχύσει τη συνεργασία με ομοϊδεάτες εταίρους στη γειτονιά της και σε άλλες θαλάσσιες περιοχές στρατηγικής σημασίας. Ανέστειλε τις διμερείς διαβουλεύσεις με τη Ρωσία για τη Βαλτική θάλασσα, καθώς και τις επαφές σχετικά με τις ΠΟΔΑ και το κοινό θαλάσσιο θεματολόγιο για τον Εύξεινο Πόντο.

Η εξελισσόμενη κατάσταση όσον αφορά την ασφάλεια στη θάλασσα στον Εύξεινο Πόντο έχει αρνητικές οικονομικές επιπτώσεις για τους αλιείς και τις παράκτιες κοινότητες στα σχετικά κράτη μέλη της ΕΕ. Λόγω των απειλών για την ασφάλεια, ο πόλεμος στην Ουκρανία είχε ως αποτέλεσμα τη διακοπή των αλιευτικών δραστηριοτήτων, για παράδειγμα, λόγω της παράσυρσης πλωτών ναρκών. Προκάλεσε επίσης απώλεια βιοποικιλότητας, η οποία

αντικατοπτρίζεται ιδιαίτερα στην ανησυχητική αύξηση της θνησιμότητας των κητοειδών του Εύξεινου Πόντου.

Η σχέση μεταξύ της κλιματικής αλλαγής, της υποβάθμισης του περιβάλλοντος των παράκτιων και θαλάσσιων περιοχών και της ασφάλειας στη θάλασσα θα εξεταστεί κατά την προσεχή επικαιροποίηση της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την ασφάλεια στη θάλασσα και του σχετικού σχεδίου δράσης, καθώς και στην επικείμενη κοινή ανακοίνωση για την κλιματική αλλαγή, την υποβάθμιση του περιβάλλοντος, την ασφάλεια και την άμυνα.

<u>Η Επιτροπή</u>:

- θα επικαιροποιήσει **το 2023 την ευρωπαϊκή στρατηγική για την ασφάλεια στη θάλασσα και το σχετικό σχέδιο δράσης,**

- θα παρουσιάσει **κοινή ανακοίνωση για την κλιματική αλλαγή, την υποβάθμιση του περιβάλλοντος, την ασφάλεια και την άμυνα.**

6. ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΠ

Η κερδοφορία και η ελκυστικότητα των τομέων της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας βασίζονται επίσης στην ικανότητά τους να καινοτομούν και να επενδύουν. Υπάρχει σαφώς ανάγκη για βιώσιμη καινοτομία και διαρθρωτικές επενδύσεις σε ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα, ειδικότερα όσον αφορά τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, τη μετάβαση προς πιο βιώσιμα αλιευτικά εργαλεία, τη μείωση του περιβαλλοντικού και κλιματικού αποτυπώματος, τη βελτίωση της ασφάλειας και την προώθηση της ευεξίας στην εργασία. Η επόμενη γενιά αλιευτικών σκαφών και εγκαταστάσεων υδατοκαλλιέργειας θα πρέπει να λειτουργεί με μικρότερο αντίκτυπο, χρησιμοποιώντας λιγότερους πόρους.

Επίσης, η τεχνολογική καινοτομία είναι καίριας σημασίας για την ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών ευκαιριών και την προώθηση της οικονομικής διαφοροποίησης. Η ψηφιακή τεχνολογία μπορεί να προσφέρει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στους αλιείς και τους υδατοκαλλιεργητές, ενισχύοντας παράλληλα τη συλλογή δεδομένων, τον έλεγχο και την επιβολή, την ιχνηλασιμότητα και την ενημέρωση των καταναλωτών, και δημιουργώντας μια νέα γενιά θέσεων εργασίας. Καθιστά την αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια πιο αποδοτική, διευκολύνει τις απευθείας πωλήσεις και προωθεί τον έλεγχο και την παρακολούθηση της αλιείας με τρόπο διαφανή, αποδοτικό και φιλικό προς τον χρήστη. Παραδείγματα αποτελούν τα συστήματα ηλεκτρονικής παρακολούθησης εξ αποστάσεως, όπως η τηλεόραση κλειστού κυκλώματος και οι αισθητήρες, η τεχνητή νοημοσύνη, η αυτοματοποιημένη ανάλυση δεδομένων, η συνεχής μέτρηση και καταγραφή της ισχύος του κινητήρα και οι δρόνοι για τη διασφάλιση της επιτήρησης. Η ψηφιακή τεχνολογία προσφέρει επίσης ευκαιρίες συλλογής δεδομένων ευρύτερου φάσματος με σκοπό την αξιοποίησή τους στις επιστημονικές διαδικασίες και τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων, απλούστευσης των διαδικασιών και μείωσης του διοικητικού φόρτου για τις επιχειρήσεις κατά τη διαδικασία συλλογής δεδομένων. Αυτό είναι καίριας σημασίας για την προώθηση ισότιμων όρων ανταγωνισμού και την παροχή συνεχούς ροής ποιοτικών πληροφοριών σχετικά με τα ιχθυαποθέματα, τις προτιμήσεις των καταναλωτών και τις περιβαλλοντικές συνθήκες.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι τα οικεία προγράμματα του ΕΤΘΑΥ επιτυγχάνουν την αναμενόμενη συμβολή στην καινοτομία, την ψηφιοποίηση και την ενεργειακή μετάβαση των αξιακών αλυσίδων της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, συμπληρωματικά προς το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» και την αποστολή του για την «αποκατάσταση των ωκεανών και των υδάτων μας έως το 2030». Για παράδειγμα, η ευρωπαϊκή πλατφόρμα «Το ψηφιακό δίδυμο του ωκεανού» (Digital Twin of the Ocean) θα συνδυάζει δεδομένα, μοντέλα και άλλες ψηφιακές τεχνολογίες, παρέχοντας στοιχεία βασισμένα στη γνώση σχετικά με τη διαχείριση της αλιείας. Η Επιτροπή καλεί τα κράτη μέλη να συμβάλουν στην ανάπτυξη αυτού του συστήματος ψηφιακής γνώσης, ειδικότερα μέσω της διασφάλισης της διαθεσιμότητας των οικείων δεδομένων παρακολούθησης και εργαλείων αξιολόγησης μέσω του ψηφιακού δίδυμου του ωκεανού, και τα ενθαρρύνει να αξιοποιήσουν τα έργα της αποστολής και άλλες δράσεις για να βελτιώσουν την ικανότητά τους να παρακολουθούν το θαλάσσιο περιβάλλον.

Είναι αναγκαίο να αναπτυχθούν και να δοκιμαστούν περαιτέρω νέες τεχνολογίες και τεχνικές, να κλιμακωθούν, να αναπτυχθεί μια αγορά γι' αυτές και να καταστούν οικονομικά προσιτές για τους επενδυτές. Τα ενδιαφερόμενα μέρη θα πρέπει να ενισχύσουν τη συνεργασία τους σε καινοτόμα έργα μέσω της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών και της από κοινού ανάπτυξης νέων τεχνολογιών. Θα πρέπει να αξιοποιήσουν τις υφιστάμενες διαδικασίες και τους υφιστάμενους διαύλους συνεργασίας. Για παράδειγμα, οι «στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης» αποτελούν ισχυρό παράγοντα διευκόλυνσης της καινοτομίας σε περιφερειακό επίπεδο, ο οποίος μπορεί να προωθήσει την ανταγωνιστικότητα της αξιακής αλυσίδας της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας και να υποστηρίξει την τεχνολογική τους ανάπτυξη. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να υποστηρίζει τη διαδικασία αυτή μέσω της πλατφόρμας στρατηγικών έξυπνης εξειδίκευσης για τη βιώσιμη γαλάζια οικονομία[40]. Εγκαινίασε επίσης το παρατηρητήριο γαλάζιας οικονομίας της ΕΕ για την παροχή πληροφοριών σε σχεδόν πραγματικό χρόνο και βασικών κοινωνικοοικονομικών δεικτών σχετικά με τη γαλάζια οικονομία της ΕΕ[41]. Πολύ σημαντικό είναι ότι τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη θα πρέπει να χρησιμοποιούν τις διαθέσιμες πηγές χρηματοδότησης για να ανακαλύπτουν αναξιοποίητες ευκαιρίες για επιχειρήσεις, επενδύσεις και τεχνογνωσία, καθώς και για να επωφεληθούν από τις ερευνητικές εγκαταστάσεις της ΕΕ.

Για να ενθαρρύνει και να υποστηρίξει τη διαδικασία αυτή, η Επιτροπή θα θεσπίσει ετήσιο βραβείο για τη βιώσιμη καινοτομία στον τομέα της αλιείας. Αυτό θα αναδεικνύει τις βέλτιστες πρακτικές στον τομέα και θα διευκολύνει τη διάδοσή τους. Για τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή θα καλέσει τα γνωμοδοτικά συμβούλια να προτείνουν τα κριτήρια απονομής και τα κριτήρια για την επιλογή ανεξάρτητης κριτικής επιτροπής.

Η καινοτομία αναμένεται να οδηγήσει σε επενδύσεις και να δημιουργήσει προοπτικές κερδοφορίας. Όπως επισημαίνεται στην ανακοίνωση σχετικά με την πρωτοβουλία για την ενεργειακή μετάβαση, είναι αναγκαίο να μετριαστεί η συμβολή του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας στην κλιματική αλλαγή και να μειωθεί η δαπανηρή εξάρτησή του από τα ορυκτά καύσιμα. Με την τεράστια αύξηση των τιμών της ενέργειας που σημειώθηκε το 2022, το μεγαλύτερο μέρος του τομέα εξακολουθεί να διατρέχει τον κίνδυνο να καταστεί οικονομικά μη βιώσιμο. Επομένως, η επιτάχυνση της ενεργειακής μετάβασης της αξιακής αλυσίδας θα πρέπει να επικεντρωθεί στη μείωση του λειτουργικού ενεργειακού κόστους, συμβάλλοντας ταυτόχρονα θετικά στην επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Πράσινης

[40] https://s3platform.jrc.ec.europa.eu/

[41] https://blue-economy-observatory.ec.europa.eu/index_en

Συμφωνίας για την κλιματική ουδετερότητα, τη μείωση της ρύπανσης και τη βιοποικιλότητα. Η εφαρμογή της υπάρχουσας τεχνολογίας (π.χ. ηλεκτρική, υβριδική, αιολική και ηλιακή ενέργεια) πρέπει να επιταχυνθεί, ενώ πρέπει να ενισχυθούν οι έρευνες και οι δοκιμές αναδυόμενων τεχνολογιών (π.χ. υδρογόνου).

Συνολικά, απαιτούνται πρόσθετες επενδύσεις στον σχεδιασμό, τις τεχνολογίες και τις προηγμένες λύσεις, προκειμένου τα «σκάφη του μέλλοντος» να καταστούν ενεργειακά αποδοτικότερα και να επιτυγχάνουν μεγαλύτερη επιλεκτικότητα, βελτιστοποίηση και ακρίβεια της αλιείας. Το ίδιο ισχύει και για την «εγκατάσταση υδατοκαλλιέργειας του μέλλοντος» που θα αυξήσει την παραγωγή οστρακοειδών και φυκών, μειώνοντας έτσι το περιβαλλοντικό και κλιματικό αποτύπωμα της υδατοκαλλιέργειας. Η δημόσια χρηματοδότηση από την ΕΕ μπορεί να διευκολύνει τέτοιες επενδύσεις. Για την αντιμετώπιση ορισμένων από αυτές τις προκλήσεις, η πρωτοβουλία για την ενεργειακή μετάβαση παρουσιάζει ένα ευνοϊκό πλαίσιο, με τον προσδιορισμό και την αντιμετώπιση των εμποδίων και τη δημιουργία δομών για μακροπρόθεσμη συνεργασία στον τομέα αυτό.

Εκτός από την τεχνολογική καινοτομία, θα πρέπει να προωθηθούν ορθές πρακτικές που οδηγούν στη μείωση του κλιματικού και περιβαλλοντικού αποτυπώματος της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας. Στο πλαίσιο της εφαρμογής των στρατηγικών κατευθυντήριων γραμμών της ΕΕ για την υδατοκαλλιέργεια[42], η Επιτροπή θα καταρτίσει έγγραφο καθοδήγησης σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιδόσεις. Αυτό θα καλύπτει, για παράδειγμα, τη χρήση βιώσιμων πηγών πρωτεϊνών για τις ζωοτροφές, την αποδοτικότητα των ζωοτροφών, την ενεργειακή απόδοση και τη χρήση ανανεώσιμων πόρων, καθώς και την προώθηση της παραγωγής υδατοκαλλιέργειας χαμηλού τροφικού επιπέδου, όπως η καλλιέργεια μαλακίων και φυκών και τα ολοκληρωμένα πολυτροφικά συστήματα υδατοκαλλιέργειας[43].

Για να ενισχυθεί η χρήση των νέων τεχνολογιών στον αλιευτικό στόλο και, δεδομένου ότι ορισμένες από αυτές είναι βαρύτερες και απαιτούν περισσότερο χώρο από τις παραδοσιακές τεχνολογίες, απαιτείται επίσης σκέψη σχετικά με τον όγκο[44] επί του σκάφους, ο οποίος αποτελεί επίσης σημαντική παράμετρο για τη βελτίωση της ασφάλειας και των συνθηκών εργασίας. Η ΚΑΠ παρέχει δυνατότητα για ιδιωτικές επενδύσεις σε νέα, βιώσιμα και ασφαλή σκάφη, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι δεν θα υπάρξει αύξηση της συνολικής αλιευτικής ικανότητας του στόλου. Τα κράτη μέλη μπορούν να κατανέμουν την αλιευτική τους ικανότητα με ευέλικτο τρόπο, εντός ενός ανώτατου ορίου που καθορίζεται από την ΚΑΠ και με βάση το καθεστώς εισόδου/εξόδου (δηλαδή κάθε αλιευτική ικανότητα που εισέρχεται στον στόλο πρέπει να αντισταθμίζεται από ισοδύναμη μείωση της αλιευτικής ικανότητας). Όπως επισημαίνεται στην αξιολόγηση του καθεστώτος εισόδου/εξόδου του 2019[45], αρκετά κράτη μέλη διαθέτουν περιθώριο μεταξύ της ενεργού ικανότητας των στόλων τους και του ανώτατου ορίου αλιευτικής ικανότητας. Μπορούν και θα πρέπει να διαθέσουν αυτό το περιθώριο, όπου χρειάζεται, για να διευκολύνουν τον εκσυγχρονισμό του στόλου. Στο

42 Βλ. υποσημείωση 30 ανωτέρω.

43 COM(2022) 592 final και COM(2021) 236 final.

44 Ο όγκος (εκφρασμένος σε «ολική χωρητικότητα») είναι μία από τις παραμέτρους του ορισμού της αλιευτικής ικανότητας, μαζί με την ισχύ (εκφρασμένη σε kW).

45 SWD(2019) 312 final.

πλαίσιο αυτό, κάθε ανακατανομή ικανότητας θα πρέπει να απαιτεί αξιόπιστη παρακολούθηση της ικανότητας, συμπεριλαμβανομένης της ισχύος του κινητήρα[46].

Η Επιτροπή:

- καλεί τα **κράτη μέλη** να αυξήσουν, **από το 2023**, τη διαφάνεια και την ευελιξία στη διαχείριση της αλιευτικής τους ικανότητας, σε συνεργασία με τον τομέα, και να διευκολύνουν την πιθανή ανακατανομή της, όπου είναι αναγκαίο για διαρθρωτικές επενδύσεις επί του σκάφους, μεταξύ άλλων με ενωσιακή και εθνική χρηματοδοτική στήριξη, όπου είναι επιλέξιμη,

- ενθαρρύνει την **εταιρική σχέση για την ενεργειακή μετάβαση** (η οποία θεσπίστηκε στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας για την ενεργειακή μετάβαση**), τα γνωμοδοτικά συμβούλια και τους κοινωνικούς εταίρους** να υποβάλουν, **έως το 2024**, συγκεκριμένες, πρακτικές και βιώσιμες προτάσεις για τον εκσυγχρονισμό των σκαφών με στόχο τη βελτίωση της ασφάλειας, της ενεργειακής απόδοσης και των συνθηκών εργασίας επί του σκάφους,

- καλεί τα **γνωμοδοτικά συμβούλια** να συμβάλουν το 2023 στη θέσπιση ετήσιου βραβείου βιώσιμης καινοτομίας στον τομέα της αλιείας, με σκοπό την απονομή του για πρώτη φορά το **2024**,

- καλεί τα κράτη μέλη να υποστηρίξουν την καινοτομία και να προωθήσουν ορθές πρακτικές στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας, καθώς και της παραγωγής προϊόντων υδατοκαλλιέργειας χαμηλού τροφικού επιπέδου, όπως η καλλιέργεια μαλακίων και φυκών και τα ολοκληρωμένα πολυτροφικά συστήματα υδατοκαλλιέργειας.

7. ΚΑΠ — ΜΙΑ ΔΕΚΑΕΤΙΑ ΑΠΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Η μεταρρύθμιση της ΚΑΠ το 2013 αποτέλεσε ρηξικέλευθο βήμα. Με την επέκταση της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας στην αλιεία, οι συννομοθέτες συμφώνησαν ένα νέο νομοθετικό πλαίσιο το οποίο, για πρώτη φορά, περιλάμβανε τις κοινωνικές, οικονομικές και περιβαλλοντικές διαστάσεις της αλιευτικής πολιτικής της ΕΕ. Έδωσε τη δυνατότητα να αυξηθεί η ιδία ευθύνη, μεταξύ άλλων και σε περιφερειακό επίπεδο, και να βελτιωθεί η συνεργασία μεταξύ του σχετικού αλιευτικού τομέα και άλλων ενδιαφερόμενων μερών.

Μια δεκαετία αργότερα, διαπιστώνουμε απτή πρόοδο προς την κατεύθυνση μιας πιο βιώσιμης αλιείας στο πεδίο της εργασίας. Οι αλιείς, η κοινωνία των πολιτών, τα κράτη μέλη και η ΕΕ έχουν συμβάλει στην ανασύσταση κρίσιμων αλιευτικών αποθεμάτων της ΕΕ και στην επίτευξη επιπέδων κερδοφορίας από τους στόλους. Το 2009 μόνο πέντε ιχθυαποθέματα αλιεύονταν με βιώσιμο τρόπο στην ΕΕ, ενώ το 2022 ο αριθμός τους αυξήθηκε σε πάνω από 60 και η κατάσταση συνεχίζει να βελτιώνεται. Πολυετή σχέδια διαχείρισης με φιλόδοξους στόχους βιωσιμότητας παρέχουν πλέον τη βάση για λήψη συνεκτικών αποφάσεων ετησίως σχετικά με τις αλιευτικές δυνατότητες. Οι αλιείς συνεχίζουν τις προσπάθειές τους για να

[46] Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική Διεύθυνση Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας, Study on engine power verification by Member States: final report (Μελέτη σχετικά με την επαλήθευση της ισχύος των κινητήρων από τα κράτη μέλη: τελική έκθεση), Υπηρεσία Εκδόσεων, 2019, https://data.europa.eu/doi/10.2771/945320.

καταστήσουν τις δραστηριότητές τους πιο επιλεκτικές προκειμένου να μειώσουν τον αντίκτυπό τους στο θαλάσσιο περιβάλλον[47].

Οι βελτιώσεις αυτές όσον αφορά την περιβαλλοντική βιωσιμότητα, σε συνδυασμό με την αυξημένη προβλεψιμότητα χάρη σε ένα σταθερό νομοθετικό πλαίσιο, απέφεραν βελτίωση των οικονομικών επιδόσεων από το 2013[48]. Υπάρχουν ισχυρά στοιχεία που αποδεικνύουν[49] ότι η ΚΑΠ έχει επίσης ως αποτέλεσμα τη λειτουργία αποδοτικών και καλά οργανωμένων αγορών θαλασσινών που συμβάλλουν στη διαφάνεια και στη σταθερότητα της αλυσίδας εφοδιασμού και, ως εκ τούτου, στον επισιτιστικό εφοδιασμό.

Με το ισχυρό πλαίσιο διαχείρισης της αλιείας, η ΕΕ δίνει επίσης το παράδειγμα για την προώθηση της βιώσιμης αλιείας παγκοσμίως. Για παράδειγμα, οι προσπάθειες της ΕΕ διαδραμάτισαν καθοριστικό ρόλο στη θέσπιση ενός νέου και φιλόδοξου πλαισίου διακυβέρνησης στη Μεσόγειο και στον Εύξεινο Πόντο.

Η ΕΕ προώθησε επίσης το θεματολόγιο των ΠΟΔΑ, οι οποίες βελτίωσαν σημαντικά τη βιωσιμότητα χάρη στα οικεία συστήματα διαχείρισης και ελέγχου της αλιείας. Το 2021, 54 από τα 55 μέτρα διατήρησης που εγκρίθηκαν από τις ΠΟΔΑ για τη διαχείριση των αποθεμάτων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά τους ήταν σύμφωνα με τις επιστημονικές γνωμοδοτήσεις. Η ΕΕ υποστήριξε επίσης τη συνέχιση του έργου της ΔΟΕ σχετικά με τις κοινωνικές πτυχές σε αρκετές ΠΟΔΑ[50]. Στη Μεσόγειο και στον Εύξεινο Πόντο, η στρατηγική της ΓΕΑΜ για το 2030 αποσκοπεί στην προώθηση της αρχής της αξιοπρεπούς εργασίας, μεταξύ άλλων μέσω δίκαιων και ασφαλών συνθηκών εργασίας και πρόσβασης στην κοινωνική προστασία.

Επίσης, η συμμετοχή της ΕΕ ήταν καίριας σημασίας για την επαναφορά των αποθεμάτων τόνου από το χείλος της κατάρρευσης σε βιώσιμα επίπεδα. Το 87 % των εμπορικών αλιευμάτων τόνου παγκοσμίως προέρχεται πια από αποθέματα σε υγιή επίπεδα αφθονίας. Όσον αφορά τα αποθέματα που αλιεύονται από τον στόλο της ΕΕ, 17 από τα 20 αποθέματα τόνου και θυννοειδών που υπάγονται στην αρμοδιότητα των ΠΟΔΑ υπόκεινται σε βιώσιμη διαχείριση.

---

47 Παραδείγματα αποτελούν τα νέα εργαλεία για την αλιεία πλατύψαρων που άρχισαν να χρησιμοποιούνται στη Βαλτική θάλασσα, τα νέα δίχτυα στον Εύξεινο Πόντο στην αλιεία καλκανιού για τη μείωση των παρεμπιπτόντων αλιευμάτων ευαίσθητων ειδών και τα νέα εργαλεία βυθού στην αλιεία γαρίδας βαθέων υδάτων, τα οποία μείωσαν τον αντίκτυπο στον θαλάσσιο βυθό και την κατανάλωση καυσίμων στη Μεσόγειο. Στη Μεσόγειο, η πείρα από την προστατευόμενη θαλάσσια περιοχή Columbretes στην Ισπανία και την απαγορευμένη περιοχή αλιείας Jabuka/Pomo Pit στην Αδριατική θάλασσα αποτελούν επίσης παραδείγματα του τρόπου συμμετοχής όλων των παραγόντων στην ανάπτυξη και την εφαρμογή μέτρων διαχείρισης. Αυτό προετοίμασε το έδαφος για σημαντικές εργασίες στη ΓΕΑΜ σχετικά με τη δημιουργία 10 απαγορευμένων περιοχών αλιείας στη Μεσόγειο.

48 Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Κοινό Κέντρο Ερευνών, Επιστημονική, τεχνική και οικονομική επιτροπή αλιείας, *The 2022 annual economic report on the EU fishing fleet (Ετήσια οικονομική έκθεση του 2022 για τον αλιευτικό στόλο της ΕΕ) (STECF 22-06)*, Virtanen, J. (συντάκτης), Guillen, J. (συντάκτης), Prellezo, R. (συντάκτης), Sabatella, E. (συντάκτης), Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2022.

49 Έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού ΚΟΑ [COM(2023) 101].

50 Όπως η Διεθνής Επιτροπή για τη Διατήρηση των Θυννοειδών του Ατλαντικού (ICCAT), η Επιτροπή Αλιείας Δυτικού και Κεντρικού Ειρηνικού (WCPFC) και η Επιτροπή Διαχείρισης της Αλιείας Τόνου του Ινδικού Ωκεανού (IOTC).

Η ΕΕ διαδραμάτισε επίσης καίριο ρόλο στην αποφασιστική πρόοδο που σημείωσε η διεθνής διάσκεψη σχετικά με τη θαλάσσια βιοποικιλότητα σε περιοχές πέραν της εθνικής δικαιοδοσίας (BBNJ). Ηγείται του συνασπισμού υψηλών φιλοδοξιών 50 χωρών και θα πραγματοποιήσει όλες τις αναγκαίες προσπάθειες για να διασφαλίσει ταχεία και φιλόδοξη συμφωνία το 2023. Ομοίως, η ΕΕ διαδραμάτισε καθοριστικό ρόλο στη σύναψη της συμφωνίας για την αποτροπή της άναρχης αλιείας ανοικτής θάλασσας στον κεντρικό Αρκτικό Ωκεανό το 2018 και της συμφωνίας του ΠΟΕ για την απαγόρευση ορισμένων επιδοτήσεων στον τομέα της αλιείας το 2022. Η ΕΕ ηγείται επίσης των προσπαθειών για τον καθορισμό νέων προστατευόμενων θαλάσσιων περιοχών μεγάλης κλίμακας στον Νότιο Ωκεανό. Ο διεθνής ηγετικός ρόλος της ΕΕ έχει επίσης συμβάλει στη διασφάλιση προόδου για την καταπολέμηση της ΠΑΑ αλιείας, στην οποία έχει επιδείξει τις υψηλότερες επιδόσεις. Επίσης, οι ΣΣΒΑ με τρίτες χώρες παρέχουν αμοιβαία οφέλη τόσο για την ΕΕ όσο και για τις χώρες-εταίρους και τους πληθυσμούς τους. Οι πιο πρόσφατες ΣΣΒΑ περιλαμβάνουν ρήτρες για τα ανθρώπινα δικαιώματα και ενσωματώνουν περαιτέρω τις ανάγκες των τοπικών πληθυσμών.

Όσον αφορά την υδατοκαλλιέργεια, η μεταρρύθμιση της ΚΑΠ του 2013 θέσπισε νέα εργαλεία για την προώθηση της βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας. Σε συνδυασμό με τη χρηματοδότηση της ΕΕ, αυτό κατέστησε δυνατή την επίτευξη προόδου όσον αφορά τη βιωσιμότητα και την ανταγωνιστικότητα αυτού του σημαντικού τομέα. Το 2021 η Επιτροπή εξέδωσε νέες στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές[51] και τα κράτη μέλη, κατά περίπτωση, επικαιροποίησαν αναλόγως τα οικεία εθνικά στρατηγικά σχέδια για την υδατοκαλλιέργεια.

Ο κανονισμός ΚΑΠ του 2013 παρέχει τη σταθερότητα που χρειάζεται ο τομέας της αλιείας. Ακρογωνιαίοι λίθοι του παραμένουν η περιβαλλοντική, κοινωνική και οικονομική βιωσιμότητα, η αποτελεσματική περιφερειακή συνεργασία και η λήψη επιστημονικά τεκμηριωμένων αποφάσεων. Αυτοί είναι πιο σημαντικοί από ποτέ για τη διασφάλιση της τοπικής παραγωγής τροφίμων και τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Η ανασύσταση των ιχθυαποθεμάτων πάνω από τα επίπεδα ΜΒΑ εξακολουθεί να είναι η βάση για την επίτευξη αυτών των βασικών στόχων.

Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν αρκετές προκλήσεις για την πλήρη εφαρμογή της ΚΑΠ. Απαιτείται ταχύτερος και περισσότερο διαρθρωτικός μετασχηματισμός για τη μείωση των περιβαλλοντικών και κλιματικών επιπτώσεων της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας. Το μέτρο αυτό είναι αναγκαίο για την αποκατάσταση ενός υγιούς θαλάσσιου περιβάλλοντος και τη διασφάλιση της επισιτιστικής ασφάλειας, καθώς και για να υποστηριχθεί η αύξηση της ανθεκτικότητας του τομέα, να αυξηθεί η ενεργειακή απόδοση και να υπάρξει ταχεία συμβολή στην κλιματική ουδετερότητα. Αυτό θα συμβάλει στην εξοικονόμηση του κόστους των καυσίμων και στην άνθηση της πράσινης ενέργειας.

Η παρούσα ανακοίνωση επισημαίνει ορισμένα συγκεκριμένα στοιχεία της ΚΑΠ σε σχέση με τα οποία πρέπει να ενισχυθεί η εφαρμογή και/ή απαιτούνται περαιτέρω αξιολογήσεις και προβληματισμός, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι ο τομέας, η κοινωνία γενικότερα και η φύση μπορούν να επωφεληθούν πλήρως από το τεράστιο δυναμικό αυτής της πολιτικής. Ορισμένα από τα στοιχεία αυτά εξετάζονται επίσης λεπτομερέστερα στο σχέδιο δράσης για τη θάλασσα και στην πρωτοβουλία για την ενεργειακή μετάβαση.

Αυτά αφορούν κυρίως:

[51] Βλ. υποσημείωση 30 ανωτέρω.

- την υποχρέωση εκφόρτωσης και το κόστος και τα οφέλη της για την κοινωνία και τους αλιείς,
- τη συμβολή στην εφαρμογή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και του σχετικού συστήματος διακυβέρνησης,
- τη βελτίωση της γνωσιακής βάσης και την ενίσχυση της οικοσυστημικής προσέγγισης, λαμβανομένων υπόψη τόσο των κοινωνικοοικονομικών όσο και των περιβαλλοντικών στόχων,
- το μέλλον του επαγγέλματος και την ανανέωση των γενεών,
- την αξιοποίηση των ευκαιριών έρευνας και χρηματοδότησης της ΕΕ,
- την κατανομή ποσοστώσεων σε εθνικό επίπεδο και τη διαφάνεια της διαδικασίας,
- το πλαίσιο αλιευτικής ικανότητας του στόλου και τη συνάφειά του με τις διαρθρωτικές επενδύσεις επί του σκάφους, μεταξύ άλλων για τη στήριξη της ενεργειακής μετάβασης του τομέα,
- τη βελτίωση της ανάπτυξης κοινωνικών δεικτών για την αύξηση της αξιοπιστίας των κοινωνικοοικονομικών εκθέσεων που χρησιμοποιούνται για την κατάρτιση των μέτρων διαχείρισης και διατήρησης της αλιείας.

8. ΈΝΑ «ΣΥΜΦΩΝΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΛΙΕΙΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΩΚΕΑΝΟΥΣ» ΠΟΥ ΘΑ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΕΙ ΤΟ ΕΔΑΦΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

Με βάση την πρόοδο που έχει επιτευχθεί από την τελευταία μεταρρύθμισή της το 2013, η ΚΑΠ του μέλλοντος είναι μια πολιτική που ευνοεί και υποστηρίζει: i) την αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια σε συνέργεια με τη φύση· ii) τα αλιευτικά σκάφη και τις εγκαταστάσεις υδατοκαλλιέργειας που λειτουργούν με μικρότερο αντίκτυπο και λιγότερους πόρους· iii) τη συμβολή των θαλασσινών στην κατοχύρωση της επισιτιστικής ασφάλειας και στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της βιωσιμότητας των συστημάτων τροφίμων στην ΕΕ· καθώς και iv) τους αλιείς και τους υδατοκαλλιεργητές που μπορούν να επιτύχουν ικανοποίηση, αναγνώριση και οικονομική ευημερία στο επάγγελμά τους.

Μια ανθεκτική στις μελλοντικές εξελίξεις ΚΑΠ πρέπει να μεριμνά για τους αλιείς και τους υδατοκαλλιεργητές, οι οποίοι ενθαρρύνονται και υποστηρίζονται για να καινοτομούν και να χρησιμοποιούν την πιο πρόσφατη τεχνολογία. Η καινοτομία θα αυξήσει την αποτελεσματικότητα και την κερδοφορία των δραστηριοτήτων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, διασφαλίζοντας τον επισιτιστικό εφοδιασμό με χαμηλές ανθρακούχες εκπομπές και συμβάλλοντας στην υγεία των ωκεανών και των υδάτων, καθώς και στη βιωσιμότητα του συστήματος τροφίμων. Η καλύτερη προστασία των θαλάσσιων οικοσυστημάτων θα μας βοηθήσει επίσης να αντιμετωπίσουμε τις αναπόφευκτες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, όπως οι θαλάσσιοι καύσωνες, η αλλαγή των τροφικών συνθηκών και η οξίνιση.

Τα σκάφη και τα ιχθυοτροφεία του μέλλοντος θα εξαλείψουν την εξάρτηση των τομέων της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας από τα ορυκτά καύσιμα και θα καταστούν ενεργειακά αποδοτικότερα. Τα σκάφη θα τροφοδοτούνται με ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και ανανεώσιμα καύσιμα, καθαρή και ενεργειακά ουδέτερη πρόωση, ώστε να αντιμετωπιστεί η κλιματική αλλαγή και η ρύπανση στη θάλασσα. Θα είναι επίσης πιο επιλεκτικά και θα βελτιώνουν την αποδοτικότητα της αλιείας, χάρη στις τελευταίες τεχνολογίες για αλιεία ακριβείας. Τέλος, η ΚΑΠ θα υποστηρίξει τους αλιείς του μέλλοντος, οι οποίοι θα

χρησιμοποιούν πιο βιώσιμα αλιευτικά εργαλεία και θα είναι πιο ευέλικτοι απέναντι στην κλιματική αλλαγή, την απώλεια βιοποικιλότητας και τις αλλαγές στη θάλασσα, καθώς θα είναι σε θέση να στραφούν προσωρινά σε άλλες δραστηριότητες της γαλάζιας οικονομίας και δημόσιες υπηρεσίες για την άμβλυνση της πίεσης που ασκείται στους αλιευτικούς πόρους. Η αλιεία θα είναι καινοτόμος και ασφαλής, και θα παρέχει την πολύτιμη υπηρεσία της εποπτείας της θάλασσας.

Η αφετηρία είναι να διασφαλιστεί η ορθή εφαρμογή των υφιστάμενων νομοθετικών απαιτήσεων, ώστε όλα τα δεδομένα, οι γνώσεις και τα στοιχεία να είναι διαθέσιμα για να αξιοποιηθούν στο πλαίσιο των συζητήσεων με όλα τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη. Όπως περιγράφεται λεπτομερώς στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής που συνοδεύει την παρούσα ανακοίνωση, τα ενδιαφερόμενα μέρη εντείνουν τη συνεργασία τους για την επίτευξη των στόχων της ΚΑΠ, ανοίγοντας τον δρόμο για πολύτιμη συνεργασία τα επόμενα έτη.

Η εκτενής διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη που πραγματοποιήθηκε για την εκπόνηση της παρούσας ανακοίνωσης κατέστησε πολύ σαφές ότι μόνο η αλιεία και η υδατοκαλλιέργεια που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης με πνεύμα συνεργασίας και εμπιστοσύνης μεταξύ των δημόσιων αρχών σε όλα τα επίπεδα —της επιστημονικής κοινότητας, των αλιέων, των υδατοκαλλιεργητών και των οργανώσεών τους, καθώς και της κοινωνίας των πολιτών— μπορούν να αποφέρουν φιλόδοξα αποτελέσματα όσον αφορά τόσο τη βιωσιμότητα όσο και την κερδοφορία.

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, η Επιτροπή καλεί τα κράτη μέλη, τους ενδιαφερόμενους φορείς του τομέα της αλιείας και την επιστημονική κοινότητα να συνάψουν με την Επιτροπή ένα «σύμφωνο για την αλιεία και τους ωκεανούς», ώστε να επιβεβαιώσουν εκ νέου την κοινή δέσμευση για πλήρη εφαρμογή της τρέχουσας πολιτικής και να συμβάλουν στις αναγκαίες συζητήσεις και αξιολογήσεις ορισμένων στοιχείων της ΚΑΠ. Αυτό θα συμβάλει, στη συνέχεια, στη συζήτηση μεταξύ των φορέων διαχείρισης της αλιείας και των ενδιαφερόμενων μερών σχετικά με τη μελλοντική θωράκιση της πολιτικής όσον αφορά τόσο την κοινωνική όσο και την περιβαλλοντική ανθεκτικότητα.

Το σύμφωνο θα πλαισιωθεί από τις ακόλουθες βασικές αρχές:

- πλήρης **συμμόρφωση με τους ισχύοντες κανόνες**, ώστε να διασφαλιστεί ότι η αλιεία διεξάγεται σε βιώσιμα επίπεδα και να μειωθούν σημαντικά οι αρνητικές επιπτώσεις στα θαλάσσια οικοσυστήματα,
- μεγαλύτερη **διαφάνεια** όσον αφορά τη διακυβέρνηση και τη λήψη αποφάσεων, ώστε να διασφαλιστεί ότι όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη συμμετέχουν στη διαδικασία και έχουν πλήρη ενημέρωση σχετικά με τους κανόνες,
- **βελτίωση της διακυβέρνησης**, με στενότερους δεσμούς με άλλους τομείς πολιτικής για την ανάπτυξη μιας πιο ολιστικής προσέγγισης που θα αντιμετωπίζει επίσης άλλες πιέσεις στο θαλάσσιο περιβάλλον, και μέσω περαιτέρω προόδου στη συνεργασία της ΕΕ με τρίτες χώρες για τη διασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού,
- **αναγνώριση του ρόλου των αλιέων ως «εποπτών της θάλασσας»** και παροχή πλαισίου για τη στήριξη της κοινωνικοοικονομικής ανθεκτικότητας, της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας και της ανανέωσης των γενεών του τομέα,
- μια **μακρόπνοη προσέγγιση χάρη σε περισσότερη έρευνα και καινοτομία**, η οποία θα δώσει στον τομέα τη δυνατότητα να συμβάλει στην κλιματική ουδετερότητα

(μεταξύ άλλων, μέσω «σκαφών του μέλλοντος» και πιο βιώσιμων αλιευτικών εργαλείων και τεχνικών)· να διευκολύνει την ανάπτυξη αλιείας ακριβείας· να σχεδιάσει το επάγγελμα των αλιέων του μέλλοντος· και να συλλέγει τα απαραίτητα δεδομένα για τη μελλοντική εξέλιξη της πολιτικής.

Η τρέχουσα κοινή αλιευτική πολιτική, καθώς και οι δράσεις που απορρέουν από την παρούσα ανακοίνωση, το σχέδιο δράσης για τη θάλασσα και η πρωτοβουλία για την ενεργειακή μετάβαση καθιστούν δυνατή την αύξηση της δέσμευσης και των επενδύσεων στο μέλλον. Το σύμφωνο για την αλιεία και τους ωκεανούς αποτελεί κάλεσμα για στενή συνεργασία, ώστε να γίνουν οι αναγκαίες βελτιώσεις στην εφαρμογή της ΚΑΠ βραχυπρόθεσμα και να ξεκινήσει μια νέα φάση συζήτησης μεταξύ όλων των ενδιαφερόμενων μερών στον τομέα της αλιείας. Είναι κάλεσμα για να διαμορφώσουμε την πολιτική, όπου χρειάζεται, ώστε να μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε τις νέες προκλήσεις και τη νέα πραγματικότητα και να κατανοήσουμε από κοινού το πού θέλουμε να πάμε. Εάν όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη ενώσουν τις δυνάμεις τους και πράξουν το μερίδιό τους, η ΚΑΠ θα συμβάλει στη βελτιστοποίηση της διαχείρισης και στην επίτευξη συλλογικών οφελών για να ξεπεραστούν οι αυξανόμενες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν η αλιεία και η υδατοκαλλιέργεια, τα θαλάσσια οικοσυστήματα και οι παράκτιες κοινότητες.